

Öz Değerlendirme Raporu

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

SOSYOLOJİ (DR)

Prof. Dr Gökhan Gökulu (Başkan)

Öğretim Görevlisi Aksu AKÇAOĞLU (Uye)

Araştırma Görevlisi Fazilet DALFİDAN (Uye)

Araştırma Görevlisi Yaprak Aydın (Uye)

4/24/22-5/17/22

0. GİRİŞ

0.1. PROGRAM AİT BİLGİLER

Bu öz değerlendirme raporu, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Sosyoloji Bölümü Doktora programının 2021 yılı performans analizini sunmaktadır.

Amaç: ÇOMÜ Sosyoloji bölümü doktora programının zayıf yanları, eksikleri, yahut olgunlaşmamış yanları belirlemek. Bunların iyileştirilmesi için hedefler ve ihtiyaçlar ortaya koymak.

Kapsam: Bu öz değerlendirme formu 1 Ocak 2021 – 31 Aralık 2021 dönemini kapsamakta olup ÇOMÜ Sosyoloji Bölümü doktora programı çerçevesinde ders veren öğretim üyeleri, sorumluluk alan idari personel, ve bu öğretim planlarına tabi bulunan öğrenciler dahilinde hazırlanmıştır.

Uygulama Planı: Öz değerlendirme raporu, 2019 yılında oluşturulan bölüm kalite güvence komisyonu tarafından işbirliği içerisinde hazırlanmakta ve UMİS'e yüklenmektedir. Rapor hazırlanırken ÇOMÜ Kurumsal Değerlendirme, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü verileri, ÇOMÜ Kalite Güvence Ofisi, Bologna, AVESİS, YÖK Atlas ve mezun iletişim ağı, Sosyoloji Topluluğu sosyal medya hesapları ve memnuniyet anketleri gibi iç paydaş değerlendirme-ölçme verilerinden yararlanılmıştır.

Komisyon Üyeleri:

Prof. Dr. Gökhan Gökulu (bölüm başkanı / komisyon başkanı), gokhangokulu@comu.edu.tr
Dr. Öğr. Üyesi Aksu Akçaoğlu aakcaoglu@comu.edu.tr
Dr. Öğr. Üyesi Elif S. Mura (bölüm başkan yardımcısı) esmura@comu.edu.tr
Arş. Gör. Yaprak Aydın yaprakaydin@comu.edu.tr
Dr. Arş. Gör. Fazilet Dalfidan fazilet1998@gmail.com

0.1. PROGRAM AİT BİLGİLER

01.1. Programın Kısa Tarihçesi ve Sahip Olduğu İmkanlar

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi (ÇOMÜ) Terzioğlu Yerleşkesinde Lisansüstü Eğitim Enstitüsü bünyesinde 2019 – 2020 akademik öğretim yılında kurulan Sosyoloji Ana Bilim Dalı – Sosyoloji Doktora Programı aynı yıl 9 öğrenci ile eğitim ve öğretim faaliyetlerine başlamıştır. Programda beş profesör, iki doçent, beş doktor öğretim üyesi ve dört araştırma görevlisi olmak üzere toplam on altı akademik personel bulunmaktadır.

ÇOMÜ Sosyoloji doktora programına kabul edilen ve kayıt yaptıran her öğrenci aynı zamanda 2016 yılından beri Üniversite Araştırmaları Laboratuvarı (ÜniAr) tarafından yapılan Türkiye Üniversite Memnuniyet Araştırması (TÜMA) verilerine göre belirlenen öğrenci dostu şehirler listesinde her yıl ilk beş içinde yer alan Çanakkale'de eğitim hayatlarını geçirme fırsatını yakalamış olur.

ÇOMÜ Sosyoloji bölümü, öğrencilerin akademik kariyer hedeflerini ve istihdam beklentilerini göz önünde bulundurarak kuramsal ve metodolojik olarak güçlü, güncel araştırma programlarının öğretilmesini içeren, uluslararası literatürle bağlantılı bir ders programı hazırlamaktadır. Böylece, ÇOMÜ Sosyoloji doktora programı,

toplumsal sorunların tespitinde ve çözümünde sosyolojik olarak düşünebilen,
bir araştırma deseninin tüm aşamalarına hakim,
nitel ve nicel veri analizi programlarını kullanabilen,
güncel sosyoloji literatürünü takip eden,
yabancı dil bilen doktor adayları yetiştirmeyi hedeflemektedir.

01.2. Program Öğretim Yöntemi, Eğitim Dili ve Öğrenci Kabulü

ÇOMÜ Sosyoloji doktora programına öğrenci kabulü, Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) ve ÇOMÜ Rektörlük tarafından belirlenen ilkeler ve ilan edilen tarihler arasında ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde yapılmaktadır. Sosyoloji ana bilim dalı doktora programının eğitim dili Türkçedir. Örgün öğretim düzeyindeki programımıza başvuracak adayların dört yıllık bir lisans diplomasına sahip olması, Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş (ALES)'nden başvurduğu programın puan türünde en az 55 standart puan almış olması, YÖK tarafından geçerliliği ve eşdeğerliği olan bir yabancı dil ölçme sınavından (örn: YDS, KPDS, ÜDS, TOEFL iBT, PTE Akademik) en az 40 puan almış olmalıdır. Sosyoloji doktora programının eğitim dili Türkçedir. 2019-2020 yılında eğitim öğretim faaliyetlerine başlayan doktora programı henüz mezun vermemiştir. Bölüm faaliyetleri, akademik ve idari personel şeması, kalite güvencesi, staj uygulama esasları, öğrenci değişim programları ve programın öğretim planı hakkında tüm güncel bilgi ve verilere bölüm web sayfasından ve eğitim kataloğundan erişilebilmektedir.

01.3. Programın İdari Yapısı ve Öğretim Kadrosu

Bölümümüzün doktora programının öğretim elemanları hakkındaki detaylı bilgi, kanıtlarda ek olarak sunulan tablolardan görülebilir.

01.4. Programın Vizyon ve Misyonu

Program Vizyonu

Genç ve dinamik akademik kadrosuyla, özgürlükçü, yenilikçi ve sürdürülebilir eğitim programıyla, kurumsal ilkelere dayalı ve kalite odaklı işleyişiyle, sosyoloji alanında bilimsel araştırma ve eğitim öğretim faaliyetleriyle, başta Çanakkale ili olmak üzere bölgenin ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılayabilecek güçlü bir bilimsel odak haline gelmek.

Program Misyonu

Sosyoloji alanında bilgili, donanımlı, kültürlü ve özgüveni yüksek bireyler yetiştirmeyi hedefleyen, bilimsel alımlarda uygulamaya dönük, proje odaklı ve disiplinli araştırmalar yapma anlayışını benimsemiş, paydaşlarıyla sürdürülebilir ilişkileri gözetken, kalite odaklı, yenilikçi ve girişimci bir bölüm olmak.

Programımızın vizyon ve misyonunu oluşturan temel amaçlar:

Birim çalışanlarımızın ve öğrencilerin karar alma süreçlerine katılımlarını sağlamak, görüş ve düşüncelerini önemsemek.

Birim çalışanlarımızın ve öğrencilerin çalışmalarında gerekli hukuki, bilimsel ve ahlaki değerleri sağlamasını temin etmek.

Birim çalışanlarının ve öğrencilerinin memnuniyetini sağlamak, görüşlerini önemsemek, farklı fikir ve önerilere açık olmak, ve yeni fikirlerin oluşumuna zemin hazırlamak.

Birim eğitim kalitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapmak ve kurum kalite kültürünü oluşturmak.

Tüm sektörlerle işbirliği içinde özgün değeri ve fikri mülkiyete dönüşme potansiyeli bulunan nitelikli araştırma ve geliştirme faaliyetleri yürütmek, yerel ve toplumsal kalkınmaya destek olmak.

Programımızın vizyon ve misyonunu oluşturan temel değerler:

Katılımcılık
Etik değerlere bağlılık
Kurumsal aidiyet

Küresel ve yerel literatürlerden ve akımlardan haberdar olma
Sosyoekonomik ve kültürel kalkınmaya destek
Araştırma ve geliştirmede kalite ve iş birliği
Öğrenci odaklılık

01.5. Programın Amacı

Türkiye'deki toplumsal ve kültürel gelişmeleri farklı bölümlerle eşdeğer bir paylaşım içinde izleyerek katılımcı ve üretken bir anlayışı benimsemek, Sosyoloji bölümünün temel akademik yaklaşımlarından birisidir. Bölümde sosyal ve kültürel tartışma ortamları yaratarak, konferanslar, toplantılar, söyleşiler düzenleyerek gerek akademik gerekse toplumsal düzeyde katılımcı ve etkileşimci bir anlayışı kurumsallaştırmak, bu çerçevede esas amaçlar arasındadır.

01.6. Programın Hedefi

Sosyoloji bölümü analitik düşünme ve soyut analiz yeteneğine haiz, Türkiye'nin toplumsal yapısını analiz etme ve toplumsal sorunlarına çözüm önerisi getirebilecek yetkinliğe sahip sosyologlar yetiştirmeyi hedeflemektedir.

01.7. Kazanılan Derece

Bu programı başarıyla tamamlayan öğrenciler, Sosyoloji alanında Doktora derecesi almaya hak kazanmaktadırlar.

01.8. Öğrencilerin Programı Seçerken Sahip Olması Gereken Yetkinlikler

Programı seçen öğrencilerin bilgisayar programları kullanma becerisine haiz olup, analitik, hızlı düşünme yetisine, sorun çözebیلme kabiliyetine, sosyal ve iletişim becerilerine sahip olmaları aranan özelliklerdir. Öğrencilerin toplumsal ilişkilerin somut düzeylerini olduğu kadar, sembolik ve imgesel boyutlarını göz önüne alarak analiz yapabilecek soyutlama becerilerine sahip olmaları beklenmektedir.

01.9. Öğrencilerin Öğrenimleri Sonunda Sahip Olacağı Yetkinlikler

Öğrencilerin Sosyoloji Anabilim Dalındaki doktora eğitimleri sonrasında edinmeleri beklenen / öngörülen yetkinlikler listesi şöyledir:

Sosyolojinin diğer bilim ve sosyal bilim dalları ile olan ilişkisini ve özgün niteliklerini değerlendirebilecek bir disiplinler arası perspektif kazanacak,
Sosyolojinin temel kavram, olay ve olgularını kavramış olacak,
Günlük hayatta karşılaşılan problemlere yönelik olarak disiplinler arası perspektiften pratik çözümler geliştirebilecek bir beceri kazanacak,
Uygarlık tarihi boyunca klasik, modern ve post-modern döneme ilişkin sosyolojik teori bilgisine sahip olacak;
Sosyal problemlerin çözümüne yönelik kuramsal ve uygulamalı literatürü bir araya getirebilecek,
Türkiye'de bilim olarak sosyoloji disiplininin gelişim evreleri ile bu evrelere ilişkin tarihsel, ekonomik, sosyal, kültürel, uluslararası, sosyo-politik ve sosyo-bilişsel bağlamlarını bir arada

gözönünde bulunduran bir sosyolojik imgelem kazanacaktır.

01.10. Programın Mevcut Öğrenci Profili

2021 yılında Sosyoloji doktora programında beş erkek ve altı kadın öğrenci olmak üzere toplam 11 öğrenci aktif olarak kayıtlıdır. Programa kayıtlı öğrenciler ağırlıklı olarak Marmara Bölgesi'nden gelmektedir. Her ne kadar Türkiye'nin farklı bölgelerinden programa başvurular yapılıyor olsa da, kabul edilen öğrencilerimiz Yüksek Öğretim Kurumu'nun belirlediği şartlar ve ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nün koymuş olduğu asgari şartları sağlamış, ardından bilim sınavında başarılı olmuş ve kayıt yaptırmaya hak kazananlardır.

01.11. Program Mezunlarının Mesleki Profili

Dört yıllık doktora eğitiminin ardından 'sosyoloji doktoru' unvanını alan mezunlar, sosyoloji biliminin bu çok yönlü yapısı gereğince, kamu kurumlarında ve özel sektörlerde istihdam olanaklarına sahiptirler. Yüksek lisans programını başarı ile tamamlayan mezunlar, ALES sınavından geçerli notu almaları, İngilizce dil yetkinliğini sağlamaları koşuluyla gerek kendi alanlarında gerekse disiplinler arası alanlarda doktora programlarına başvurabilir ve başarılı olmaları halinde kabul edilirler.

Akademik kariyeri tercih etmeyen mezunlar, sosyolog unvanı ile ülkemizde DPT, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Orman, Tarım ve Köy işleri Bakanlıkları, TRT ve Kamu İktisadi Kuruluşlarında uzman, danışman ve araştırmacı olarak çalışabilmektedirler. Buna ek olarak sosyoloji bölümü mezunları, Milli Eğitim Bakanlığı'nın öngördüğü koşullarda öğretmenlik yapabilmektedirler. Uluslararası düzeyde yürütülen çalışmalarda artışla birlikte mezunlara Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği büroları ve onların desteklediği araştırma kuruluşları ve uluslararası şirketler içerisinde istihdam olanakları da açılmıştır. Bölümüz mezunların istihdam edildiği bir başka alan da basın-yayın kuruluşlarıdır.

01.12. Programın Paydaşları

İlk mezunlarımızı 2023 yılında verecek olan sosyoloji doktora programında öğrencilerimizi tez çalışmalarında ve saha çalışmalarında yönlendirdiğimiz Çanakkale'deki sivil toplum kuruluşları, yerel yönetim birimleri ve özel sektör temsilcileri dış paydaşlarımızı oluşturmaktadır Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, lisans üstü programlarda kayıtlı olan öğrencilerimiz, akademik ve idari personel ise iç paydaşlarımızı oluşturmaktadır. 2021 yılında düzenlediğimiz “Yöntem Tartışmaları” konuşma serisinin hedef kitlesi lisans üstü öğrencilerimizdi; konuk araştırmacı ve akademisyenlerden güncel araştırmalarını nasıl planladıkları, nasıl uyguladıkları, nasıl veri topladıkları ve analiz ettikleri üzerine bir tür deneyim aktarımı ve lisansüstü öğrencilerine Türkiye ve dünyadaki diğer sosyal bilim çalışmalarını, trendlerini takip etme, akademik iletişim ağlarını genişletme konusunda katkı sunmuştur.

01.13. Programın İletişim Bilgileri

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Kampüsü, Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Zemin kat, Çanakkale, Merkez, Türkiye.

+90(286) 2180018 – 1687 / <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/iletisim>

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Terzioğlu Yerleşkesi Çanakkale (Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Binası)

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kamt:

1. Bölüm web sayfası: <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/>
2. Birim bazlı öğrenci sayısı verileri: <https://ubys.comu.edu.tr/BIP/BusinessIntelligence/Students/LisansUstu>
3. Doktora programı ders planları ve haftalık ders yükleri: <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/dersler/doktora-ders-plani-r15.html>

Kamtlar

- [Tablo 2. Öğretim Kadrosunun Ders Yükü Dağılımlarına Yönelik İstatistikler .png](#)
[Tablo 5. Öğretim Kadrosunun Tamamlanan veya Halen Devam Etmekte Olan Projeleri.png](#)
[Tablo 6. Öğretim Elemanlarının Aldığı Burs ve Ödüller.png](#)
[Tablo 3. Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısı.png](#)
[Tablo 4. Öğretim Elemanlarının Akademik Yayınlarına Yönelik 2021 İstatistikleri .png](#)
[Tablo 1. Programdaki Öğretim Elemanlarının Dağılımı.png](#)

1. ÖĞRENCİLER

1.1. Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktılarını (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

ÇOMÜ Sosyoloji Ana bilim dalı, doktora programına kabuller, Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), ÇOMÜ Rektörlük ve Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından belirlenen ilkeler ve enstitünün resmi web sayfasında ilan edilen tarihler arasında, istenen belgelerle Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nde yapılmaktadır. Programa başvurabilmek için bir lisans programından mezun olmak, ALES'ten en az 55, YÖK nezdinde geçerliği ve eşdeğerliği bulunan bir yabancı dil sınavından en az 40 puan alma şartları aranır. Koşulları yerine getirip başvurularını enstitüye yapan öğrenci adayları, Sosyoloji bölümünün ilan ettiği tarihlerde yapılan sözlü ve yazılı sınavdan sonrası toplam puanları hesaplanarak sıralanırlar. Adayların toplam puanları, lisans mezuniyet puanının %50'si, ALES sonucunun %20'si, yabancı dil puanının %15'i ve bilim sınavının %15'i alınarak hesaplanır. Programın eğitim dili Türkçedir ve programa kabul edilecek öğrenci sayısı yıllara ve öğretim üyelerinin çalışmalarına göre değişiklik gösterebilir. Doktora programı henüz ilk mezunlarını vermemiştir, ilk mezunlarını 2023 yılında vermeyi hedeflemektedir.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kurulduğundan bu yana, ÇOMÜ Sosyoloji doktora programı mevzuat sınırları çerçevesinde öğrenci kabullerini sorunsuz bir şekilde gerçekleştirmektedir.

Kamt:

1. Birim bazlı öğrenci ve mezun verileri: <https://ubys.comu.edu.tr/BIP/BusinessIntelligence/Students/StudentsByUnits>
2. Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrenci kabul ve başvuru ilanları: <https://lee.comu.edu.tr/arsiv/duyurular/comu-lisansustu-egitim-enstitusu-2021-2022-egitim--r141.html>

Kanıtlar

[Tablo 8. Programdan Mezun Olan Öğrenci Sayısına Yönelik İstatistikler.png](#)

[Tablo 7. Programa Kayıtlı Öğrenci Sayısına Yönelik İstatistikler.png](#)

1.2. Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Diğer yüksek lisans programlarında olduğu gibi ÇOMÜ Sosyoloji Ana bilim Dalı Tezli Yüksek Lisans programında dikey geçiş ve çift ana dal yapma hakkı bulunmamaktadır. Fakat, üniversitemizin başka anabilim dallarında eğitim gören öğrenciler ve başka yüksek eğitim kurumlarında kayıtlı olan öğrencilerin yatay geçiş yapma hakkı bulunmaktadır. YÖK Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği'nde yatay geçiş koşulları aşağıdaki gibi saptanmıştır.

MADDE 12 –

(1) Üniversitedeki başka bir EABD/EASD'nin dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış ve derslerinden geçerli not almış başarılı öğrenci, lisansüstü programlara geçiş yaptığı tarihteki mezuniyet ve diğer koşulları yerine getirmeyi kabul ederek yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

(2) Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabul edilmesine ilişkin esaslar şunlardır:

- a) Bilimsel hazırlık dışında, ders alma aşamasında en az bir yarıyılı tamamlamış olan öğrenciler, lisansüstü programa başvuru koşullarını sağlamak kaydıyla, yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.
- b) Başvuruların değerlendirilmesi ve kabulü EABDK/EASDK'nın görüşü ve EYK kararıyla gerçekleştirilir.
- c) Yatay geçiş başvurusu kabul edilen öğrencinin öğrenim süresinin hesaplanmasında öğrencilerin gelmiş olduğu lisansüstü programda geçirmiş olduğu süreler de hesaba katılır.
- ç) Yatay geçişi kabul edilen öğrencinin daha önce almış olduğu lisansüstü dersler, EABD/EASD başkanlığının önerisi ve EYK kararıyla ders yüküne sayılabilir.
- d) Üniversitede öğretim elemanı veya araştırma görevlisi kadrosuna atanıp göreve başlayanlar başka bir üniversitede lisansüstü eğitim-öğretim görüyorsa, kontenjan şartı aranmaksızın, geçiş yaptığı tarihteki mezuniyet ve diğer koşulları yerine getirmeyi kabul ederek yatay geçiş yapabilirler.

Bölümümüzdeki doktora programının ilk iki yılı itibariyle, henüz yatay geçiş yapmış öğrenci bulunmamaktadır. Doktora programında ders saydırma süreci de aynı yönetmelikte aşağıdaki gibi düzenlenmiştir:

MADDE 30 –

(1) Öğrencilerin özel öğrencilik, yatay geçiş veya daha önceki lisansüstü programından ders saydırma, bir veya daha fazla dersten muaf olma ve buna bağlı olarak süre eksiltme koşulları, EABDK/EASDK'nın görüşü ve EYK'nın kararı ile belirlenir.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği:<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?>

[MevzuatNo=21510&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5](https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=21510&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5)

2. ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği:<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

1.3. Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Gerekli yeterliliklere (yabancı dil bilgisi/puanı, not ortalaması, mülakat puanı vd.) sahip bölüm öğrencileri, Erasmus+, Farabi ve Mevlana gibi yurtiçinde ve yurtdışındaki kurumlarla yapılan ikili anlaşmalar çerçevesinde öğrenci değişim programlarına katılabilmektedirler.

Erasmus değişim programına başvurabilmesi için öğrencilerimizin yükseköğretim kurumu bünyesinde örgün eğitim kademelerinin herhangi birinde (birinci, ikinci veya üçüncü kademe) bir yükseköğretim programına kayıtlı ve tam zamanlı öğrenci olması gerekmektedir. Program öğrencilerimizin kümülatif akademik not ortalamasının (GNO) en az 2.00/4.00 olması gerekmektedir. Bu şartları sağlayan öğrenciler, ÇOMÜ Erasmus Koordinatörlüğü'nün yaptığı çağrı dönemlerinde bölümümüzün anlaşmalı olduğu programlardan birine gidebilmek için başvurabilirler. Bölümümüzün yüksek lisans düzeyinde 2021 yılı içerisinde anlaşmalı olduğu herhangi bir lisansüstü program bulunmamaktadır. Öğrenciler Erasmus Üniversite Beynamesi sahibi ve ÇOMÜ ile kurumsal ve Sosyoloji ile akran nitelendirilebilecekler diğer AB Yükseköğretim Kurumları ile ikili anlaşma yapılması yönünde bir birim ve kurum ise Erasmus koordinatörlerinden talepte bulunabilirler. Ve fakat 2021 yılında salgın kısıtlamaları nedeni ve aktif ikili bir doktora ikili anlaşmasının bulunmaması nedeni ile ulusal ve uluslararası herhangi bir öğrenci hareketliliği gerçekleşmemiştir.

Üniversitemizde Farabi Değişim Programı hareketliliği 2009-2010 akademik yılında başlamıştır. Bölümümüzde 2021 akademik yılında Farabi Değişim programına katılan doktora öğrencisi olmamıştır.

Mevlana Değişim Programı bünyesindeki hareketlilik, diğer değişim programlarından farklı olarak, hiç bir coğrafi bölge ayrımı olmaksızın bütün dünyadaki yükseköğretim kurumlarını kapsamaktadır. Değişim programına katılmak isteyen öğrenciler en az 1 en fazla 2 yarıyıl eğitim için; öğretim elemanları ise en az 1 hafta en fazla 3 ay süreyle programdan faydalanabilirler. Benzer şekilde dünyanın bütün bölgelerinden de öğrenci ve öğretim elemanları Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarına gelebilirler. 2021 yılında bölümümüzden herhangi bir öğretim üyesi Mevlana değişim programına katılmamıştır. Bununla beraber doktora programından Mevlana değişim programına katılan öğrencimiz olmamıştır.

SONUÇ: OLGUNLAŞMAMIŞ UYGULAMA

Yukarıda belirttiğimiz tüm hususların kanıt görselleri, linkleri ve belgeleri ekte sunulmaktadır. 2021 yılı sonu itibarıyla iki üniversite ile olan Erasmus+ ikili anlaşmalarımız askıya alındı. Bu anlaşmaları 2022-2027 döneminde de yenilemek ve yeni anlaşmalar yapmak için yabancı dilde lisans dersi sayımızı artırma çalışmalarımız devam etmektedir. Bir sonraki akademik dönem için ikili anlaşma hazırlıklarına ve yazışmalara başladık, fakat 2021 yılı içerisinde hem salgın koşulları hem de anlaşmalı kurumların yabancı dilde ders listesinde yeterli kredide ders bulamaması nedeniyle öğrenci gönderememesi öğrenci hareketliliği gerçekleşmemiştir. Bu nedenle yetersiz kalınan kısımları geliştirme çalışmalarımız devam etmektedir.

Kanıt:

1. Sosyoloji Bölümü web sayfası:<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/erasmus-r10.html>
2. ÇOMÜ Erasmus Koordinatörlüğü:<https://erasmus.comu.edu.tr/ikili-anlasma/anlasma-listesi-aktif-r150.html>
3. ÇOMÜ Farabi Koordinatörlüğü:<https://farabi.comu.edu.tr/>
4. ÇOMÜ Mevlana Koordinatörlüğü:<https://mevlana.comu.edu.tr/>

1.4. Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmetleri, tez danışmanı se ilene kadar EABD başkanı veya görevlendirilmiş öğretim görevlisi tarafından verilmektedir. Danışmanlar, öğrencilerin kayıt yenileme, ders ekleme bırakma işlemlerine onay vermekle ve öğrencilerin kayıtlı oldukları programı izlemelerinde; eğitim-öğretim alışmaları ve üniversite yaşamıyla ilgili sorunlarının çözümünde rehberlik yapmakla görevlidirler. Program öğrencilerin başarısını takip etme, danışmanlık hizmeti verme, niteliklerini geliştirme ve izleme sorumluluğunu yüklenmiştir. Öğrenci başarısının değerlendirilmesi ve izlenmesi öğretimde amaçlanan hedeflere ulaşılmasının bir göstergesi olarak kabul edilmektedir. Başarı, bireysel sınav notu ve sınıf bazında genel ortalamaların izlenmesi ile değerlendirilmektedir. Aynı zamanda danışman öğretim elemanı öğrencileri birinci sınıftan itibaren her konuda bilgilendirmek, yönlendirmek ve takip etmek durumundadır. YÖK Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nde tez danışmanı atama süreci aşağıdaki gibi düzenlenmiştir:

MADDE 39 –

- (1) Tez danışmanı ataması öğrencinin çalışma alanı dikkate alınarak öğrenci tercihi, öğretim elemanı uzmanlık alanı ve danışmanlık yükleri dikkate alınarak EABDK/EASDK'nın önerisi ve EYK'nın kararı ile yapılır.
- (2) Enstitü EABD/EASD her öğrenci için üniversite kadrosunda bulunan bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye bildirir.
- (3) Tez danışmanı, öncelikle EABD/EASD kadrosunda bulunan ve en az iki yarıyıl lisans/yüksek lisans programlarında ders vermiş olan öğretim üyeleri arasından belirlenir. Belirtilen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde üniversitenin kadrosunda veya diğer üniversitelerde görev yapan öğretim üyeleri arasından seçilir.
- (4) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda atanacak olan ikinci tez danışmanı, birinci danışmanın görüşü, EABDK/EASDK önerisi ve EYK kararı ile üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. Bu durumda, öğrencinin dersleri ve tez çalışmalarıyla ilgili resmi işlemleri ger ekleştirme görevini birinci danışman yerine getirir.
- (5) Zorunlu hallerde birinci danışmanın görevini yerine getirememesi durumunda, öğrencinin talebi, EABDK/EASDK önerisi ve EYK kararıyla ikinci danışman birinci danışmanın görevlerini yerine getirebilir.
- (6) Danışman değişikliği öğrencinin talebi, mevcut ve atanacak danışmanın görüşü alınarak, EABDK/EASDK'nın önerisi ve EYK kararı ile gerçekleştirilir.
- (7) Öğrencinin alacağı derslerin seçimi, onaylanması ve tez alışmaları ile ilgili akademik görev ve sorumluluklar danışman tarafından yürütülür.
- (8) Üniversitedeki görevinden emeklilik veya başka bir yüksek öğretim kurumuna geçiş yaparak ayrılan öğretim üyesinin başlamış olan danışmanlığı, öğrencinin talebi EABDK/EASDK'nın önerisi ve EYK tarafından uygun görülmesi durumunda süre tamamlanıncaya kadar devam edebilir.
- (9) Bir öğretim üyesinin danışman olarak atanabilmesi için, enstitü bünyesinde daha önce yürüttüğü doktora tezlerinden, bilimsel etkinlik, bilimsel yayın ve/veya bilimsel toplantılarda bildiri sunma ile ilgili asgari şartlar getirilebilir. Bu konuyla ilgili esaslar EYK'nın kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir.

Ayrıca 2004 yılı içerisinde Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı Sağlık Merkezi bünyesinde öğrencilerimize ve personelimize hizmet vermeye başlayan ÇOMÜ Psikolojik Danışmanlık Rehberlik Birimi (PDRB) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğrencilerinin kendilerini tanımlarına, gizil

güçlerinin farkına varmalarına, kullanmalarına ve geliştirmelerine, problemlerini çözmelerine, bireylerin kendilerini gerçekleştirmelerine ve çevrelerine dengeli bir uyum sağlamalarına yardımcı olmak amacıyla bireysel ve grupla psikolojik yardım sağlamak, gelişimsel ve eğitsel programlar düzenlemek, yapılan çalışmalarını değerlendirmek amacıyla bir çok çalışma gerçekleştirmektedir. Diğer yandan (ÖMİK) Öğrenci Yaşam, Kariyer ve Mezun İlişkileri Koordinatörlüğü, üniversitemiz Senatosu'nun 24.05.2017 tarihli ve 06 sayılı toplantısı 29 no.lu kararı ile kurulmuş, rektörlüğümüze bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren bir birimdir. Öğrenci Konseyi, üniversitelerde öğrencilerin eğitim, sağlık, spor ve kültürel ihtiyaçlarının karşılanması ve geliştirilmesinde öğrenci haklarını gözeten, öğrencilerin beklenti ve isteklerini yönetim organlarına ileterek, eğitim-öğretim konusundaki kararlara katılımını sağlamak amacıyla oluşturulmuş hiç bir siyasi akıma bağlı olmayan resmi bir birimdir. Engelsiz ÇOMÜ Öğrenci Birimi Çanakale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde öğrenim gören engelli öğrencilerin öğrenim hayatlarını kolaylaştırabilmek için gerekli fiziki ve akademik ortamı hazırlamak ve eğitim-öğretim süreçlerine tam katılımlarını sağlamak amacıyla gerekli çalışmaları yapmaktadır.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. AKTS Bilgi paketi <https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR> PDRB: <https://pdrbr.comu.edu.tr/>
2. ÇOMÜ - ÖMİK: <https://omik.comu.edu.tr/>
3. ÇOMÜ Öğrenci Konseyi: <https://otk.comu.edu.tr/>
4. Engelsiz ÇOMÜ Birimi: <https://ekb.comu.edu.tr/>

1.5. Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

YÖK Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nde sınavlar aşağıdaki gibi düzenlenmiştir:

MADDE 26 – (1) Her ders için en az bir ara ve bir dönem sonu notu verilir. Ara dönem notu öğrencinin hazırladığı ödevler, yaptığı uygulamalı çalışmalar ve/veya girdiği sınavlar temel alınarak verilebilir. Dönem sonu notu dönem sonu sınavı temel alınarak verilir. Dönem sonu sınavı yazılı, sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir. Dersin niteliğine göre, ödev ve benzeri çalışmalar da dönem sonu sınavı yerine sayılabilir. Devamsızlık sınırını aşan öğrenciler o dersin dönem sonu sınavına giremez. Tez çalışması, uzmanlık alan dersi, seminer ve dönem projesi dersleri için dönem sonu sınavı şartı aranmaz.

(2) Bir derste yapılacak sınavların, dev, proje, sözlü sunum gibi çalışmaların sayısı, niteliği dersi veren öğretim üyesi tarafından belirlenir ve dönem başında ilan edilir. Dönem içi notunun ağırlığı %40, dönem sonu notunun ağırlığı %60'tır.

(3) Her yarıyıl sonunda bütünleme sınavı yapılır. Bir dersten devamsızlık nedeniyle başarısız olanlar o dersin bütünleme sınavına giremezler. Bütünleme sınavının notu dönem sonu notu yerine sayılır. Bütünleme sınavı dersin niteliğine göre yazılı, sözlü veya uygulamalı olarak yapılabilir.

(4) Ara sınavlara katılmayan ve belgelendirilmiş geçerli bir mazereti olan öğrencilere, söz konusu sınavın veya çalışmanın yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde başvurduğu takdirde, EABDK/EASDK'nın önerisi ve EYK'nın kararı ile mazeret sınavı hakkı verilebilir. Final ve bütünleme sınavı için mazeret sınavı hakkı verilmez.

(5) Tez savunma sınavına, sanatta yeterlik savunma sınavına, doktora ve sanatta yeterlik için yapılan yeterlik sınavına, tez izleme komitesi sınavına katılmayan ve belgelendirilmiş geçerli bir mazereti olan öğrencilere, söz konusu sınavın yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde başvurduğu takdirde, EABDK/EASDK'nın önerisi ve EYK'nın kararı ile yeni bir sınav hakkı verilebilir.

(6) Uzaktan Öğretim programlarında uygulanacak ölçme ve değerlendirme yöntemleri ile ilgili

esaslar, YÖK tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde, EK kararı ve Senato onayı ile belirlenir.

Öğrencilerimizin sınavlardaki başarı notu harfli ve katsayılı not biçiminde, aşağıdaki tablodaki gibi takdir edilir:

Buna göre öğrenci;

(AA), (BA), (BB), (CB) veya (CC) notlarından birini almış ise o dersi başarmış sayılır.

(DC) veya (DD) notlarından birini almış ise o dersi “koşullu” başarmış sayılır.

(FD) ve (FF) notlarından birini almış ise o dersi başaramamış sayılır.

Kredisiz olan dersler ile stajların devamsızlık ve başarı değerlendirmelerinde; (YE) yeterli, (YS) yetersiz, (DS) devamsız sayılır.

Girmeye hak etmediği bir sınava girmesi sonucunda aldığı not iptal edilir.

Böylelikle öğrencilerimizin başarı durumları, üniversitemiz sınav yönetmeliğinin 22. maddesine göre derslerden almış oldukları notlar ve derslerin kredileri ile hesaplanan “Yarıyıl/D nem Not Ortalaması (DNO)” ve “Genel Not Ortalaması (GNO)” değerleriyle izlenmiş olur. DNO bir yarıyılıda aldıkları derslerin her birinin kredisi ile bu derslerden alınan notların çarpımları toplamının aynı derslerin kredi toplamına bölünmesi, GNO ise tüm yarıyıllarda aldıkları derslerin her birinin kredisi ile bu derslerden alınan notların çarpımları toplamının tüm derslerin kredi toplamına bölünmesi ile elde edilir. DC) veya (DD) notlarından birini almış ve GNO’su 2.00 ve üzeri ise koşullu başarılı sayılır; (DC) veya (DD) notlarından birini almış ve GNO’su 2.00’in altında ise koşullu başarısız sayılır.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kamt:

1. YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=21510&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
2. Sosyoloji doktora programı bilgi kataloğu: <https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>

Kamtlar

[Tablo 9. Başarı notu değerlendirme tablosu.png](#)

1.6. Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

ÇOMÜ Sosyoloji Doktora programında öğrencilerin başarılı sayılıp mezun olabilmeleri için, öğrenimleri süresince toplam 120 AKTS kredilik ders ve bir seminer alıp, yeterlilik sınavını geçmeleri ve tezlerini tamamlamaları gerekmektedir. Mezuniyet koşullarını yerine getirebilmek için, öğrenciler aldıkları derslerden geçer not almalı ve genel not ortalamaları (GNO) 2.00 ve üzeri olmalıdır. Ayrıca öğrenciler, maksimum on iki yarı yıl içerisinde tezlerini tamamlamakla yükümlüdürler.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kamt:

1. YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=21510&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
2. ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

3. Sosyoloji doktora programı bilgi kataloğu:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>

2. PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1. Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Doktora Programının amaçları aşağıda sıralanmıştır:

Türkiye'nin içinde bulunduğu coğrafyanın tarihsel/kültürel/ekonomi politik ve sosyolojik yapısını referans alarak, toplumun yapısına, kültürüne, anlamlar dünyasına ve değerlerine bilimsel tarafsızlık ilkesinden bakabilecek,
Günümüz toplumsal sorunların çözümüne ilişkin öneriler sunabilen,
Çağcıl ve ileri düzeyde bilgi ve beceriyle donanmış, mevcut bilimsel bilgi birikimini disiplinler arası yaklaşımlarla kavrayıp değerlendirebilen ve çağcıl bilimsel teknolojileri kullanarak yeni kaynaklara ulaşabilen,
Farklı sosyal bilim paradigmasına uygun olacak şekilde farklı bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerini kullanarak toplum bilim alanında bilgi birikimine katkıda bulunabilen
Kümülatif bilgi üretiminin anlamını hissedebilen, mevcut bilgiyi ve yeni bilgiyle harmanlayabilen,
Proje geliştirme/uygulama kapasitesini, ulusal ve uluslararası kurumlar aracılığıyla tüm insanlığın hizmetine katkı verebilen duyarlı bireyler yetiştirmektir.

Programın öğretim amaçları UBYS Eğitim Kataloğunda yayınlanmakta ve sürekli olarak güncellenmektedir.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kamt:

1. Sosyoloji Bölümü vizyon ve misyon:<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/bolum-hakkinda/vizyon-misyon.html>
2. Sosyoloji doktora programı bilgi kataloğu:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>

2.2. Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

Kamu kurumlarında “sosyolog” olarak istihdam alanının yetersizliği mezunların kariyer yönelimlerini çeşitlendirmektedir. Program amaçlarımız da bu çeşitliliğe karşılık verebilmek amacıyla kapsamlı ve olabildiğince geniş tanımlanmıştır. Akademik kariyer yapmayı planlayan öğrenciler için yüksek lisans programı teorik ve uygulama noktasında önemli bir ara basamak niteliğinde olup Türkiye’deki birçok Türkçe dilde eğitim veren doktora programına öğrencilerimizin başvurabilecekleri donanımı sunmaktadır.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kamt:

1. Sosyoloji doktora programı bilgi kataloğu:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>

2.3. Kurumun, fakültenin ve bölümün özevleriyle uyumlu olmalıdır.

Kurumun ve Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nün öz görevleri uyumludur. ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü lisansüstü programların koordinasyonunu sağlayarak, güncel gelişmeler doğrultusunda yeni programların ve aynı zamanda disiplinler arası programların desteklenmesiyle, bilimsel yaklaşımı benimseyen, etik değerlere ve sorun çözüme yeteneğine sahip, ulusal ve uluslararası düzeyde araştırma yapabilme potansiyeli olan; bilimin gelişmesine fayda yaratan araştırmacıların yetiştirilmesine katkı sağlamak; ve öğretimde bilgili, donanımlı, kültürlü ve özgüveni yüksek bireyler yetiştirmeyi hedefleyen; bilimsel çalışmalarda uygulamaya dönük, proje odaklı ve çok disiplinli araştırmalar yapma anlayışını benimsemiş; paydaşlarıyla sürdürülebilir ilişkileri gözeten; bilgiyi, sevgiyi ve saygıyı Çanakkale'nin tarihi ve zengin dokusuyla harmanlayan; "kalite odaklı, yenilikçi ve girişimci bir üniversite olmak". Genç ve dinamik insan varlığıyla; özgürlükçü, yenilikçi ve sürdürülebilir yapısıyla; kurumsal kültüre değer veren ve kalite odaklı gelişmeyi hedef alan yönetim anlayışıyla; bilimsel araştırma, eğitim öğretim, sanat ve sportif faaliyetleriyle; "bölgenin en iyi üniversitesi olmak, ülkesinin ve dünyanın güçlü bir bilim kurumu haline gelmek".

Lisansüstü Sosyoloji Anabilim Dalı'nın öz görevleri sosyal bilimler temelli öğrencilerimize çağdaş topluma ait sorunları kavrayabilecek, bilgi ve becerilerini tüm sektörlerde kullanabilecek, kendini sürekli güncelleyebilecek bireyler yetiştirmek ve bu yönde sahip olduğumuz altyapıyı geliştirmek ve ilerletmektir. Küresel, ulusal, bölgesel ve yerel sosyo-kültürel ve ekonomik kalkınmaya ilişkin mevcut olan ve çıkabilecek sorunları ön görebilen ve ayrıca bu sorunların çözümüne ilişkin rasyonel öneriler sunabilen; evrensel bilimin ışığında bilgili, donanımlı, kültürlü ve öz güveni yüksek bireyler yetiştirmeyi hedefleyen, bilimsel çalışmalarda uygulamaya dönük, proje odaklı ve disiplinler arası araştırmalar yapma anlayışını benimsemiş, paydaşlarıyla sürdürülebilir ilişkileri gözeten, kalite odaklı, yenilikçi ve yaratıcı bireyler yetiştirmektedir. Akademik kadrolarımızın bilimsel araştırma, öğretim ve hizmet alanlarındaki üretimini toplum yararına sunmaktır. Ulusal ve uluslararası akademik platformlarda vereceği eğitim-öğretim, üreteceği bilimsel çalışmalarla modern bilim dünyasında hak ettiği pozisyona ulaşmada gereken çabayı göstermektedir. Lisansüstü Sosyoloji Programının öğretim amaçları kurumun, fakültenin ve bölümün öz görevleriyle/değerleriyle uyumludur. Programın öğretim amaçlarına ulaşıldığını saptamak ve belgelemek için kullanılan ölçme ve değerlendirme süreçleri devam etmekte olup, mezunlardan gelen geri dönüşlerden de yararlanılmaktadır.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. ÇOMÜ Misyon Vizyon ve Temel Değerler:<https://www.comu.edu.tr/misyon-vizyon>
2. ÇOMÜ Lisansüstü eğitim enstitüsü Misyon ve Vizyon<http://lee.comu.edu.tr/misyonumuz-vizyonumuz.html>
3. Sosyoloji doktora programı program amaçları:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>
4. Sosyoloji Bölümü misyon ve vizyonu:<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/bolum-hakkinda/vizyon-misyon.html>

2.4. Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Program amaçları iç ve dış paydaşların ihtiyaçları, beklentileri ve talepleri doğrultusunda hazırlanmaya çalışılmıştır. Ancak programımız, her paydaşın bu belirleme sürecine katılımı konusunda henüz süreklilik arz edecek oturmuş bir uygulamaya sahip değildir. Şimdiye dek öğretim üyelerinin bireysel inisiyatifleri ve paydaşlarla doğrudan iletişimleri doğrultusunda ilerlemiştir. Ancak 2022 yılında öğrenci temsilcisinin, idari personelin ve öğretim üyelerinin bir araya geldiği yılda en az bir kez olmak üzere düzenli bölüm toplantıları yapılması planlanmış ve uygulamaya konmuştur. Olumlu çıktılarını bir sonraki öz değerlendirme döneminde paylaşmayı hedeflemekteyiz.

SONUÇ: OLGUNLAŞMAMIŞ UYGULAMA

Yukarıda belirttiğimiz tüm hususların kanıt görselleri, linkleri ve belgeleri ekte sunulmaktadır. Kimi aşamalarda örnek uygulama olduğumuza inanıyor, fakat mevcut yetersizlikler dikkate alındığında “olgunlaşmamış uygulama” olarak iyileştirme çalışmalarımıza devam etmekteyiz.

Kanıt:

1. Sosyoloji doktora programı eğitim kataloğu:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>
2. Sosyoloji Bölümü İç Paydaşlarla İlişkiler<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/ic-paydaslarla-iliskiler-r21.html>
3. Sosyoloji Bölümü Dış Paydaşlarla İlişkiler<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/dis-paydaslarla-iliskiler-r22.html>

2.5. Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

İç ve dış paydaşlarımız program amaçlarını, hedeflerini, misyon ve vizyonunu kolaylıkla bölüm web sayfasında bulabilirler. Bölüm web sayfamızda ayrıca çalışma grupları, güncel ders planları, staj, değişim programları hakkında uygulama ve esaslar gibi program amaçlarına hizmet eden diğer bilgi ve belgeler de herkesin erişimine açıktır.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. Sosyoloji doktora programı eğitim kataloğu:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>
2. Sosyoloji Bölümü web sayfası:<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/>

2.6. Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

2.4. başlığı altında da belirtmiş olduğumuz gibi program amaçlarımız paydaşlarımızın ihtiyaçları ve beklentileri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Ancak program amaçlarının güncellenmesi noktasında paydaşların dahil 2021 yılı içerisinde gerek salgın gerekse sistematik bir stratejinin henüz uygulanamamış olması nedeniyle mümkün olamamıştır. 2022 yılı itibarıyla bu yetersiz kalınan uygulamanın paydaşların bir arada olduğu bölüm toplantıları ile örnek uygulama seviyesine çıkarılması öngörülmektedir.

SONUÇ: OLGUNLAŞMAMIŞ UYGULAMA

Yukarıda belirttiğimiz tüm hususların kanıt görselleri, linkleri ve belgeleri ekte sunulmaktadır. Kimi aşamalarda örnek uygulama olduğumuza inanıyor, fakat mevcut yetersizlikler dikkate alındığında “olgunlaşmamış uygulama” olarak iyileştirme çalışmalarımıza devam etmekteyiz.

Kanıt:

1. Sosyoloji doktora programı eğitim kataloğu:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>
2. Sosyoloji Bölümü web sayfası:<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/>

2.7. Test Ölçütü

Program amaçlarına ulaşıp ulaşılmadığını ölçmek için farklı ölçme araçlarından yararlanılmaktadır. İlk olarak 2020 yılında lisans ve yüksek lisans programlarından mezunlarla anket çalışması yapılmaya

başlanmıştır ve bu anket ileride doktora mezunlarını da dahil ederek her yıl yenilenmesi amaçlanmaktadır. Böylece mezunların lisansüstü eğitime devam etmeyi seçmişler ise hangi kurumlardan kabul aldıkları; yahut kamu, özel ya da sivil toplum sektörlerinden birinde çalışmaya başlamışlarsa hangi kurum ve kuruluşlarda buldukları, ya da girişimci – yenilikçi iş modelleri üzerinde çalışıyorlar neler olduklarını tespit etmeyi amaçlamaktayız.

Eylül 2021’de uyguladığımız ilk mezun anketimize toplam mezunlarımızın %6,5’lik bir kesimi katılım sağlamıştır. Ankete katılan öğrencilerin tamamı lisans öğrencisi olup, yüzde %43’ü 2021 mezunlarından oluşmaktadır. Mezunların %65,5 örgün, %34,5 ikinci öğretim öğrencisi olup, %94,5’i kadın katılımcılardır. Mezuniyet sonrası statülerine bakıldığında, mezunların %41,8’inin işe başladığı, %7,3’ünün eğitime devam ettiği, %14,5’inin hem işe başlayıp hem eğitime devam ettiği, %36,4’ünün ise hem istihdam hem eğitim dışında yer aldığı ortaya çıkmıştır. Çalışılan sektörler bakımından değerlendirildiğinde, mezunların %91,3’lük kesmi özel sektörde çalışırken, %8,7’si kamu kurumlarında istihdam edilmektedir. Çalışma alanı olarak, eğitim, pazarlama ve reklam, e-ticaret ön plana çıkarken, mezunlarımız rehber öğretmen, felsefe grubu öğretmenliği, dijital pazarlama uzman yardımcısı, satış danışmanı, portföy yardımcılığı gibi mesleklerde istihdam edilmektedirler. Mezunların eğitime devam ettikleri program türlerine bakıldığında ise, Sosyoloji alanı (%12,5) dışında çocuk gelişimi (%49,5) gibi farklı bir çalışma alanına yöneldikleri görülmektedir. Bu mezunlarımız İstanbul Üniversitesi başta olmak üzere Marmara Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Anadolu Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs üniversitelerinde eğitimlerine devam etmektedirler.

Anket, anonim bir şekilde çevrimiçi araçlar üzerinden gerçekleştirilmekte olup programda kalite komisyonu üyeleri tarafından toplanmakta ve değerlendirilmektedir. Benzer şekilde 2022 yılı itibari ile güncellenen Staj Uygulama İlke ve Esasları kapsamında staj yapan öğrencilerin staj sonrası değerlendirme raporu sunmaları gerekmektedir. Bu raporların değerlendirme ve çıktılarını da yine birim Uygulamalı Eğitimler Komisyonu inceleyecek ve bölüm web sayfasında paylaşacaktır.

SONUÇ: OLGUNLAŞMAMIŞ UYGULAMA

Her yıl sürekli yapmayı planladığımız iç ve dış paydaş anketlerinin sonuç değerlendirmelerini bölüm web sayfamızda “İç Paydaş İlişkileri” ve “Dış Paydaş İlişkileri” sekmeleri altında paylaşmayı amaçlamaktayız. Öğrenciler ile yıllık memnuniyet anketi çalışmaları, değişim programına katılan ve staj yapan öğrencilerle staj ve Farabi-, Mevlana-, ya da Erasmus-sonrası değerlendirmelerini de yayınlamayı hedeflemekteyiz.

Kanıt:

1. Dış Paydaşlarla İlişkiler: <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/dis-paydaslarla-iliskiler-r22.html>
2. İç Paydaşlarla İlişkiler: <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/ic-paydaslarla-iliskiler-r21.html>

3. PROGRAM ÇIKTILARI

3.1. Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamlı ve ilgili (MÜDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Programımızın eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerine dair hedeflenen kazanımlar şunlardır:

Sosyolojinin diğer bilim ve sosyal bilim dalları ile olan ilişkisini ve özgün niteliklerini değerlendirebilecek interdisipliner perspektif kazanmak.

Sosyolojinin temel kavram, olay ve olgularını kavramak; günlük hayatta karşılaşılan problemlere

yönelik olarak interdisipliner perspektiften pratik çözümler geliştirebilecek bir beceri kazanmak. Uygurluk tarihi boyunca klasik, modern ve post-modern döneme ilişkin sosyolojik teori bilgisine sahip olmak; sosyal problemlerin çözümüne yönelik kuramsal ve uygulamalı literatürü bir araya getirecek bir sosyal bilimci perspektifine sahip olmak. Sosyolojik kuramların gelişim evrelerini öğrenerek; bu kuramların tarihsel, ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal, sosyo-politik ve sosyo-bilişsel bağlamlarını bir arada göz önünde bulunduran bir sosyolojik imgelem kazanmak. Türkiye'de bilim olarak sosyoloji disiplininin gelişim evreleri ile bu evrelere ilişkin tarihsel, ekonomik, sosyal, kültürel, uluslar arası, sosyo-politik ve sosyo-bilişsel bağlamlarını bir arada göz önünde bulunduran bir sosyolojik imgelem kazanmak.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. Sosyoloji doktora programı çıktıları: <https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>

3.2. Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Programın öğrenme çıktıları ders anlatımı, tartışmalı ders, okuma ödevleri, arşiv çalışmaları, saha çalışmaları, literatür taramaları, seminer sunumlar ile öğrencilere aktarılmakta; öğrencilerin teorik, yöntemsel, saha ve mesleki yetkinlikleri hedeflenen program çıktıları doğrultusunda ne derece kazandıkları ise ara sınav, final sınavı, rapor sunumları, seminer sunumları ve staj değerlendirme raporları gibi değerlendirme yöntemleri ile ölçülmektedir.

SONUÇ: OLGUNLAŞMAMIŞ UYGULAMA

Hem birinci hem de ikinci öğretimi olan lisans programımızda öğrenci nüfusunun fazla olması saha çalışmaları, yöntem odaklı derslerde öğrencilerle etkili ve verimli bir çalışma uygulamayı güçleştirmektedir. Bu nedenle 2021 yılı içerisinde ikinci öğretimin kapatılması için bölüm kurul kararımızı üst mercilere gerekçeleri ile birlikte ilettik. Kabul edilmesi halinde, ilerleyen dönemlerde öğretim üyesine düşen ortalama öğrenci sayısının aşamalı olarak azalması ile daha fazla öğrenciyi daha planlı biçimde uygulamalı yöntemler ile değerlendirme ve yetiştirme imkanlarına sahip olmayı ve eğitim planımıza daha fazla uygulamalı krediye sahip dersler koymayı hedeflemekteyiz.

Kanıt:

1. Sosyoloji Doktora Programı Eğitim kataloğu: <https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>
2. Sosyoloji doktora programı ders planı: <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/dersler/doktora-ders-planir15.html>

3.3. Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Mezuniyet aşamasına gelen öğrencilerin program çıktılarını sağlaması için 1.6.Programda Mezuniyet Koşulları başlığı altında ifade edildiği gibi programdaki tüm kredili derslerden en az DD ve üzeri not alması, kredili olmayan derslerden YE almaları, öğrenimleri süresince uzmanlaşmak istedikleri alanlarla ilgili seçmeli dersler almaları, ve mezuniyet için gerekli 120 AKTS değerindeki ders planını tamamlamaları gerekmektedir. Aksi halde program çıktılarını sağlamamış ve mezuniyet aşamasına geçememiş olur. Program çıktılarının sağlanması durumunda öğrencilerin okul ile ilişkisi kesilir ve kendilerine yüksek lisans eğitimi yeterliliğine sahip olduklarının kanıtı diplomaları verilir.

Sosyoloji Anabilim dalı doktora programı ise henüz ilk mezunlarını vermemiştir.

SONUÇ: OLGUNLAŞMAMIŞ UYGULAMA

Kanıt:

1. YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği:<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=21510&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
2. ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği:<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>
3. Sosyoloji doktora programı ders planı:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>

4. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1. Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Eğitim-Öğretim toplantıları, akademik kurul toplantıları, birim yöneticiliğinin organize ettiği tüm toplantılar ile enstitü toplantılarına katılım, faaliyet raporları, görev tanımları ve iş akış şemaları ve bunların sürekli güncellenmesi ilgili bölüm başkanı ve program danışmanı ile birim yöneticisinin takip ve sorumluluğundadır. Sürekli İyileştirme kapsamında karşılaşılan sorunlar paydaşlar da dahil edilerek Bölüm Akademik Kurulu'nda değerlendirilmekte ve alınan kararlar birim stratejik planına dahil edilmektedir. Bölüm Kurul Toplantısı bölüm öğretim üyeleri resmi yazı ile davet edilmekte ve toplantılar Bölüm Başkanlığı'nda gerçekleştirilmektedir.

Sosyoloji Yüksek Lisans Programı, gelişimini kalite bilincine dayalı olarak sürdürmeyi asıl hedef olarak belirlemiştir. Bu kapsamda önümüzdeki yıllarda programla ilgili bir takım güncellemelere gidilecektir. Bölüm değerlendirme anketi, performans göstergeleri, memnuniyet anketlerinin uygulanması ile kaliteli bir eğitim ve öğretim programı sunulması ve alanında uzman ve donanımlı mezunlar yetiştirilmesi hedeflenmektedir.

Sosyoloji Doktora Programı SWOT Analizi ile bölümümüzün ve programımızın akademik ve idari faaliyetleri değişik açılardan incelenerek üniversitenin kuvvetli yönleri, zayıf yönleri, fırsatları ve tehditleri değerlendirilmiştir.

Değerlendirme:

Eğitim-Öğretim,
Girişimci ve yenilikçi bir araştırma üniversitesi olma vizyonuna katkı,
Ders içeriklerinin sürekli güncellenmesi, ders planının gerektiğinde güncellenmesi,
Ders yüklerinin dağılımı,
Etkin bir kariyer planlamasının yapılandırılması,
Akademisyenlerin değerlendirilmesi,
İç ve dış paydaşlarla daha sıkı bir iletişim kurulması,
Öğrenci/akademisyen iletişimi,
Destek birimleri kapsamında yapılmıştır.

Programın Güçlü Yönleri:

Bölge ve toplum ihtiyaçlarına yönelik güncel bir dört yarıyılık öğretim planına sahip olunması,
Yeni fiziki imkanlara kısa zamanda kavuşulacak olunması,
Çanakkale'nin merkezinde bulunulması
Alanında gerekli yetkinliğe sahip akademik kadronun varlığı,
Akademisyenlerimizin, konuları hakkında nitelikli eser üretme kapasitesine sahip olması,
Akademisyenlerimizin, konuları hakkında nitelikli proje üretme potansiyeline sahip olması,

Akademik personelin öğrencilere bilgi aktarımında yeterli formasyona sahip olması,
Akademik personel öğrenci iletişiminin istenilen düzeyde olması,
Akademik personel idari personel iletişiminin istenilen düzeyde olması,
İdari personel öğrenci iletişiminin istenilen düzeyde olması,
Sosyoloji Yüksek Lisans Programı'nın fiziki konumu ve teknolojik alt yapı bakımından bilgi kaynaklarına erişimin uygun olması,
Üniversitemizin bölgenin en büyük ve kapsamlı kütüphanelerinden birine sahip olması ve kampus dışı erişim için öğrencilerimize verilen kullanıcı adı ve şifre ile online kaynaklara ve veri tabanlarına anında erişim sağlaması,
Yönetime katılımın güçlü olması ve önerilerin dikkate alınması,
Bölüm laboratuvarına sahip olunması,
Her sınıfta beyaz tahta ve projeksiyon bulunması,
Kongre, toplantı, mezuniyet, konser, tiyatro vb. organizasyonlar için üniversitemiz merkez kampüsünün yeterli fiziki imkanlara sahip olması,

Programın Zayıf Yönleri:

Kalite, akreditasyon, örgütsel gelişme ve örgütsel değişim süreçlerinin yadırganması, değişime karşı direnç gösterilmesi ve kamuda çalışma alışkanlığı nedeniyle vizyon ve misyonun tüm iç paydaşlar tarafından yeterli düzeyde sahiplenilmemiş olması,
Ofis, demirbaş ve sarf malzemesi gibi donanımların etkin ve eşit bir şekilde tahsis edilememesi,
Çalışan ve performans gösteren akademik personele ve programın bilimsel faaliyet ve etkinliklerine yeterince ekonomik destek verilmemesi,
Erasmus, Mevlana gibi değişim programlarında anlaşmalı üniversitelerin olmaması,
Sosyal bilimlerle ilgili alanlarda gerekli uluslararası temas ve anlaşmaların yeterli düzeyde sağlanamamış olması,
Dersliklerde internete bağlanamama sorunu,
İnternet destekli ve sanal gerçeklikten yoksun eğitim sistemi,
Öğrencilerin mezuniyet sonrası istihdam sorunlarından dolayı programa yeterince motive olamamaları,

Fırsatlar:

Yeni yasal düzenlemeler,
Öğretim planının yeni güncellenmiş olması,
Yeni fiziki imkanlara kısa zamanda kavuşulacak olması,
Bölge üniversitelerdeki sosyoloji bölümleri, kalkınma ajansları ve sivil toplum örgütleri ile iş birliği geliştirme potansiyelinin var olması,
Programımız öğretim elemanlarının güncel mevzuata hakim olması ve üniversite-sanayi, üniversite-kamu ilişkilerinin geliştirebilme potansiyelinin var olması,
Programımız öğretim kadrosunun alanlarında yeterli bilgi ve donanıma sahip olması nedeniyle ulusal ve uluslararası akademik evrede tanınmaları,
Aktif öğretim elemanlarına sahip olunması,
Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün aktif, yönetime katılımı sağlayan, paylaşımcı, eleştiri ve yeniliklere açık her konuda alışanına ve kuruma destek olmaya alışan idari bir yapıya sahip olunması,
Aktif idari personele sahip olunması,
Bölüm ve diğer üniversite öğretim üyeleri arasındaki ilişkinin yeterli olması,
Ulusal ve uluslararası projelerde alışabilecek nitelikte yeterli akademik personele sahip olunması,
Bölümümüz öğretim kadrosunun tecrübe, yetenek ve gelişme arzusunun yeterli olması.

Tehditler:

Akademik personelin kaygılarının bilimsel çalışma performansını olumsuz etkilemesi,
Bölümün yardımcı akademik personel sayısının optimal seviyeden düşük olması,
Düzenli/sürekli bölüm sekreterinin olmayışı,

Öğrencilerin genelinin bilgisayar, Microsoft Office, SPSS gibi programlara hakimiyetlerinin ve ilgilerinin çok zayıf olması,
Yeterli bilgisayar laboratuvarına, programlara ve ekipmana sahip olunmaması,
Kamu kurum ve kuruluşları ve STK'lar ile etkili ve verimli iş birliğinin sağlanamaması,
Öğrencilerin liseden gelen alışkanlıklarını devam ettirmeleri, ders geçmek amaçlı ezbere eğitime öğretim elemanlarını yöneltmeye çalışmaları.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. Sosyoloji Bölümü 2021-2025 Stratejik Eylem Planı <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/2021-2025-yillik-stratejik-eylem-plani-r23.html>
2. Sosyoloji bölümü geçmiş etkinlikleri: <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/arsiv/etkinlikler>
3. Sosyoloji bölümü faaliyet raporları: <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/faaliyet-raporlari-r20.html>
4. Sosyoloji doktora programı çıktı ve matrisi: <https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>

4.2. Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Sosyoloji Yüksek Lisans Programı gelişimini kalite bilincine dayalı olarak sürdürmeyi asıl hedef olarak belirlemiştir. Bu kapsamda önümüzdeki yıllarda programla ilgili birtakım güncellemelere gidilecektir. Program geliştirme önerileri tüm bölüm öğretim elemanlarını kapsayan genişletilmiş toplantılarda ele alınarak uygulamaya getirilecektir. Ayrıca tüm iç ve dış paydaşlardan gelebilecek iyileştirme önerileri dikkate alınarak gerekli kurullarda tartışılarak uygulanabilir bulunması durumunda hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Programın SWOT analizleri neticesinde değerlendirilen zayıf/kuvvetli yönleri, önündeki fırsatlar/tehditler dikkate alınarak üniversitemizin uyguladığı stratejilere uyumlu hale getirilecek biçimde değerlendirilmiştir. Bu stratejiler kapsamında yapılan çalışmalar gözden geçirilmiş ve programın stratejik planında kurum, birim ve bölüm stratejik planlarına uygun biçimde verilere dayalı olarak oluşturulmuş stratejik hedefler belirlenmiştir. Bunlar da aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

Kurum, Birim ve Bölüm Stratejik Planları Kapsamında Veriye Dayalı Oluşturulan Program Stratejileri:

Strateji 1: Bilimsel, girişimci ve yenilikçi bir program olmak ve akademik ve idari yardımcı personel sayısının artırılması.

Strateji 2: Kaliteli eğitim ve öğretim faaliyetleri sunmak, diğer sosyoloji yüksek lisans programları ile daha iyi rekabet edebilmek için yenilikçi bir öğretim planı geliştirmek, bilimsel çalışma ve proje sayısının artırılmasına yönelik ortak çalışmalar yapmak.

Strateji 3: Tüm paydaşlarla ilişkilerin geliştirilmesine yönelik yeni faaliyetler geliştirmek.

Strateji 4: Bologna girişlerinin her dönem dersi veren ilgili öğretim elemanları tarafından güncellenmesinin sağlanması. Öğretim elemanlarının araştırma yöntem ve teknikleri ile istatistik konularında kendilerini yenilemeleri bu konularda gerekli hizmet içi eğitimlerin alınması.

Strateji 5: Eğitimin kalitesinin yükselmesi ve öğrencilerimizin eğitimden daha fazla istifade edebilmeleri için akademik personelin kendi uzmanlık alanında ders vermesi sağlanarak adaletli bir ders paylaşımı yapılması.

Strateji 6: Proje yazma, ortaklaşa çalışma, disiplinler arası alışma, bütüncül bakış açısı, eğiticinin eğitimi, mobing ve empati konularında gerektiği ölçüde hizmet içi eğitimlerin alınarak kurumsal

bağlılığın ortak amaca hizmet eden faaliyetler ve etkinliklerle güçlendirilerek kurumsal vizyonun sahiplenilmesi.

Strateji 7: Bölüm web sitesine lisansüstü programları ile ilgili bir bilgilendirme sekmesinin açılması ve aktif şekilde güncellenmesi.

Strateji 8: Uluslararası yayınların daha yoğun desteklenmesi için çaba sarf edilmesi.

Strateji 9: Demirbaş ve sarf malzeme konusunda çalışanlara yapılan katkının arttırılması.

Strateji 10: Yüksek lisans programı ile kamu kurum ve kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliği geliştirmek için çalışmalar yapılarak gerekli bağlantıların kurulması.

Strateji 11: Plan ve projelerin herkesçe sahiplenilerek sorumlulukların paylaşılması ve sorumluluk almayan öğrenci ve öğretim elemanlarının sürece dahil edilmesi.

Strateji 12: Öğretim elemanlarının ders anlatım tekniklerini geliştirerek uygulamaya ağırlık verilmesi.

Strateji 13: Diğer yüksek lisans programları ile gereken karşılaştırmaların yapılarak varsa yeni Önerilerin getirilmesi.

Strateji 14: İnternet Destekli öğretimin ve sanal gerçeklik uygulamalarının desteklenmesi.

Strateji 15: Bölgesel platformda diğer sosyoloji yüksek lisans programları ile ortak seminer, kongre ve sempozyum etkinliklerinin gerçekleştirilmesi.

Strateji 16: Öğretim üyeleri ve elemanları nezdinde girişimlerde bulunarak başarılı öğrencilere burs ve benzeri imkanların yaratılması için girişimlerde bulunulması.

Strateji 17: Öğrencilere ve akademik personele yabancı dil öğreniminde gerekli kolaylığın sağlanması. Öğrenciler ve akademik personel için Fulbright, Erasmus, Mevlana, Farabi gibi değişim programları ile desteklenerek bu hususta gerekli imkanların sağlanması ve geliştirilmesi.

Strateji 18: Program mezunları ile ilişkilerin korunması ve geliştirilmesiyle alanda aktif etkileşimin teşvik edilmesi ve böylece mezunların ve programın karşılıklı olarak birbirine katkı sunmasının sağlanması.

Strateji 19: Dış paydaşların gözden geçirilmesi, güncellenmesi ve dış paydaşlarla ilişkilerin güçlendirilmesi.

Strateji 20: Tezlerin yayına dönüştürülmesi doğrultusunda tez öğrencileri ve danışmanlarının teşvik edilmesi ve tezlerin projelerle desteklenmesinin güçlendirilmesi.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. Sosyoloji Bölümü 2021-2025 Stratejik Eylem Planı <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/2021-2025-yillik-stratejik-eylem-plani-r23.html>
2. Sosyoloji bölümü geçmiş etkinlikleri: <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/arsiv/etkinlikler>
3. Sosyoloji bölümü faaliyet raporları: <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/kalite-guvencesi/faaliyet-raporlari-r20.html>
4. Sosyoloji doktora programı çıktı ve matrisi: <https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>

5. EĞİTİM PLANI

5.1. Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyoloji Bölümü, lisans programında geçirdiği 25 yılı aşkın sürede edindiği idari ve akademik deneyime dayanarak önce Sosyoloji Tezli yüksek lisans programını, ardından da doktora programını Sosyal Bilimler Enstitüsü çatısı altında başlatmıştır. Lisans programı ile edindiğimiz “Türkiye’de bilim olarak sosyoloji disiplininin gelişimine katkı sunma ve kentteki yüksek öğrenim imkanlarının çoğaltılması” misyonunu doktora programı ile bir adım daha öteye taşımaktayız. Misyon, amaç ve hedefimiz doğrultusunda biçimlenen sosyoloji doktora programı eğitim planı sekiz yarıyıl, toplam dört yıl sürmektedir. Programın ilk yarıyılında öğrencilerimize Sosyal Bilimlerde Yöntem ve Etik dersi zorunlu olarak sunulmakta; bağımsız bir araştırma yürütmenin ilk adımları gösterilmektedir. İkinci yarıyılıda zorunlu ders olarak sunulan Seminer dersinde farklı öğretim üyelerinden öğrenciler tez çalışmaları öncesinde bir araştırma sorusunun bulunması, literatür tarama, araştırma deseninin inşası, araştırma yönteminin tasarlanması ve uygulanması, elde edilen verilerin nasıl analiz edileceği ve sonunda nasıl değerlendirileceğini öğrenirler. İlk yılda öğrenciler ayrıca ilgi alanlarına göre seçmeli ders kredilerine sahipken, geriye kalan yıllarda uzmanlık alan derslerine odaklanırlar. Öğrencilerin dördüncü yarıyılıda tez çalışması önerisini sunmaları beklenir. Ardından iki yıl içerisinde de tez çalışmasını uygulaması, analizi ve yazım aşamalarının tamamlanıp savunmasının yapılması gerekmektedir.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. Program öğretim planı:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>
2. Doktora Ders Planı:<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/dersler/doktora-ders-plani-r15.html>

Kanıtlar

[Tablo 10. Program Öğretim Planı.pdf](#)

5.2. Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Eğitim planı, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği kapsamında Güz ve Bahar yarıyılları şeklinde uygulanmaktadır. Eğitim planında yer alan her ders öğretim planında yer alan haftalık konuları kapsayacak şekilde işlenmektedir. Eğitim planının uygulanmasında sözlü, görsel ve teknoloji destekli sunum, teorik yüz yüze ders anlatımı, video, film ve belgesel gösterimleri ve örnek olay anlatımı ile desteklenmektedir. Ek olarak öğrencilere ders ile ilgili yazılı basılı ve görsel-işitsel kaynaklar verilmektedir. Ayrıca, seminer derslerinde öğrencilerden sınıf içinde sözlü ve görsel sunum yapmaları talep edilir. Öğrenciler, ders içeriklerine, dersler ile ilgili kaynaklara, haftalık ders planına ve ders sunumlarına UBYS sistemi üzerinden ulaşabilmektedir.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği:<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=21510&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
2. YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği:<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=36045&MevzuatTur=8&MevzuatTertip=5>

3. Program öğretim planı: <https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>

4. Doktora Ders Planı: <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/dersler/doktora-ders-plani-r15.html>

5.3. Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Eğitim planı Sosyoloji Bölüm Başkanlığı, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü ve Rektörlük aracılığıyla yapılan takipler ile güvence altına alınmaktadır. Her yarıyıl dönemi öncesinde bölüm akademik kurulunca dönemde açılacak dersler, bölüm dışı görevlendirmeler, ders içerikleri, dersi verecek kişiler ve seçmeli ders kontenjanları gözden geçirilmekte ve bölüm kurulu kararı ile bağlı dekanlık, enstitü ve ilgili öğrenci işleri birimlerine bildirilmektedir.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. Program öğretim planı: <https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>

2. Doktora Ders Planı: <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/dersler/doktora-ders-plani-r15.html>

5.4. Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Öğrencilerin tezli doktora programından mezun olabilmesi için en az 10 ders ya da 120 AKTS değerinde ders alması, 1 (bir) seminer dersi ve tez yazım dersi alması gerekmektedir. Seminer ve tez derslerinin kredisi bulunmamaktadır. Öğrenciler bu derslerden “Başarılı/Başarısız” olarak değerlendirilmektedir. Mezun olma şartlarından bir diğeri de öğrencilerin programda öngörülen derslerin her birinden en az CC/S harf notu ile başarılı olmalı ve 4.00 not ortalaması üzerinden en az 2.00 genel not ortalamasına sahip olmalıdır.

ZORUNLU DERSLER:

Sosyal Bilimlerde Yöntem ve Etik (7,5 AKTS + 3): Sosyal bilim felsefesi temelinde sosyolojik araştırma desenlerinin eleştirel realist ve ilişkişel bir tazda tartışılması ve yeni sentez imkanlarının değerlendirilmesine yöneliktir. Meta-teorik açıdan araştırma desenlerinin sosyo-etik sayıltılarının, ontolojik, epistemolojik ve metodolojik sayıltılar ile olan ilişkişinin sorgulanması dersin nihai amacı olarak değerlendirilebilir.

Seminer (7,5 AKTS + 0): Tez yazım sürecindeki yüksek lisans öğrencisinin araştırma desenini geliştirmesinden, soru formunu oluşturmasına, sahaya çıkmasına ve veri analizine kadar bütün araştırma sürecinde ihtiyaç duyacağı kuramsal ve yöntemsel donanımı vermeyi amaçlar.

Yeterlik Çalışması (30 AKTS + 0): Teorik ve uygulamalı derslerin tamamlanmasından sonra gerçekleştirilen bağımsız araştırma çalışmalarına bağılı olarak ortaya konulması gereken bir özgün çalışmadır. Tez çalışması önceden belirlenmiş bir konuya yönelik olup bölümdeki bir akademisyen tarafından yönlendirilir. Danışmanlık gereği öğrencilere literatür ile ilgili bilgiler, uğraşılan konu ile ilgili çözüme uygun yönlendirme, araştırmada etik kurallar hakkında destek sağlanır. Nihai değerlendirme sınavı hazırlanan tezin değerlendirilmesi ile sözlü bir sınavdan oluşur.

Tez Öneri Çalışması (30 AKTS + 0):Öğrencilerin seçilen bir alanda bilimsel olarak güçlü bir şekilde bağımsız bir çalışma yapabileceğini göstermesini, belirli bir zaman dilimi içinde özel bir problemin çözümüne yönelik olarak bilimsel, etik, detaylı ve doğru bir çalışma yapabileceğini ortaya koymasını ve bulgularını ikna edici bir biçimde yayınlamasını sağlamaktır.

Uzmanlık Alan (30 AKTS + 0): Doktora öğrencilerinin, tez konuları ile ilgili güncel ve eğitim öğretim sürecine katkı sağlayacak bir çalışmayı, bilimsel araştırma yöntemlerine uygun olacak şekilde hazırlayarak, topluluk önünde anlatabilme, tartışabilme ve iletişim yeteneğini geliştirmektir.

SEÇMELİ DERSLER:

Pierre Bourdieu ve Klasik Sosyoloji (7,5 AKTS):Çağdaş sosyoloji kuramları içinde etkin bir rolü olan Pierre Bourdieu'nün ilişkisel sosyolojisinin temalarını ve kavramsal araçları incelenir. Bourdieu'nün çalışmaları, Marx, Weber, Durkheim ve Mauss gibi klasik toplum kuramcılarıyla ilişkisi etrafında değerlendirilir. Dersin iki amacı bulunuyor: Bourdieu sosyolojisinin temelinde bulunan habitus, alan, sermaye, toplumsal uzam, sembolik iktidar, düşünümsellik ve sembolik şiddet gibi kavramların güçlü bir şekilde kavranması; ve öğrencilerin bu kuramsal araçları kendi araştırmalarına uyarlayabilecek düzeyde öğrenmeleri hedefleniyor.

Çalışma Sosyolojisi (7,5 AKTS): Emek ve iş kavramlarının ilk defa tarih sahnesine çıkmasıyla günümüze kadar olan süre boyunca, bu kavramlara yönelik farklı düşünceler geliştirilmiştir. İlk dönemlerde çalışma kavramının karşılığı, hayatı minimum düzeyde idame ettirmeye yetecek kadar iş yapma olarak belirlenirken, modern zamanlarda bu karşılık artık yeterli olmamaktadır. İnsanoğlunun üretimi keşfetmesi ve bu keşifle birlikte ücret kavramının da ortaya çıkmasıyla, çalışmaya karşı olan tutum da değişmiştir.

Erken Cumhuriyet Dönemi Toplumsal Yapısı (7,5 AKTS):Türkiye'de 1923 ve 1950 yılları arasındaki toplumsal yapının çözümlenmesi için Erken Cumhuriyet döneminde toplumsal kurumlar, toprak reformu, ve edebiyatına odaklanır.

Kültürel Çalışmalar ve Kimlik (7,5 AKTS):Kültürel çalışmaların temel kavramları ve kuramları ışığında kimlik olgusunun kapsamlı bir analizini içerir. Bu amaçla, kültür ve kimlik kavramları milli kimlik, kimlik ve farklılık, küreselleşme, doğu-batı ikilemi gibi bağlamlarda kuramsal bir yaklaşım benimsenir. Bununla birlikte derste dünya, Avrupa ve Türkiye özelindeki daha somut kimlik tartışmaları ve gündemleri yukarıda belirtilen kuramsal çerçeve içinde incelenir.

Güncel Sosyoloji Tartışmaları (7,5 AKTS): Sosyoloji, August Comte'nin ismini koyduğu ilk yıllardan itibaren toplumsal sorunlarla uğraşmıştır. Fransız ihtilalinin ortaya çıkardığı toplumsal sorunlar, kargaşalar sosyologların makro sosyolojik konulara daha fazla odaklanmalarına neden oldu. Anominin toplumsal açıdan büyük bir problem olması Fransız sosyologlarını bu sorunun çözülmesinde büyük bir çaba göstermeye itmiştir. Batı Avrupa genelindeki sınıfsal farklılıklar daha sonraları oldukça büyük toplumsal hareketliliklere neden olmuş sermayenin ve emeğin ayrışması Karl Marx gibi sosyologları sosyal teoriler üretmeye itmiştir. Alman idealist felsefesinde aydınlanma sonrası sosyal bilimler ve doğa bilimleri arasındaki ayrışmayı vurgulayan çalışmalar yayınlanmıştır. Pozitivizmin çocuğu olarak doğan sosyoloji Almanya'da yöntemsel açıdan farklı tartışmalarla yorumlanırken, Max Weber sosyolojinin doğa bilimlerine benzer şekilde çalışmalar yapamayacağını ve yorumlayıcı bir sosyolojinin gerekliliğini vurgular.

Neoliberalizm, Kent ve Sınıf (7,5 AKTS): Neoliberalizmin kendini somut biçimde gösterdiği alanlardan birisi kenttir. Neoliberalizmin kent mekânıyla çok sıkı organik ilişkilere sahip olduğu; bu politikaların kent yönetimi ve kentsel alan üzerinde radikal değişikliklere yol açtığı bugün itibarıyla somut biçimde görülebilmektedir. Bugünün işçi sınıfı ise Karl Marks'ın dönemindeki işçi sınıfından farklıdır. Günümüzde, kentli işçi sınıfının küçük bir bölümü sanayi sektöründe çalışmaktadır. Teknolojinin gelişmesi, kamu hizmetlerinin yaygınlaşması giderek daha fazla insanı "beyaz yakalı işçi" haline getirmektedir. Değişen kır-kent ve sınıf dengelerini neoliberal politikalar çerçevesinde yorumlar bu ders.

Türkiye'de Toplumsal Yapı ve Değişim (7,5 AKTS): Modern toplumlar diğer sistemleri içine alan geniş bir sosyal sistemdir ve birçok alt sisteme ayrılır. Bunlar; ekonomi, siyaset, hukuk, eğitim, aile, kültür ve benzeridir. Evrimsel kazanımlarla birlikte, toplumun alt sistemleri değişime uğramıştır. Bu

değişim Türkiye'nin Toplumsal Yapısını da etkisi altına almıştır. Derste Türkiye'nin toplumsal yapısının temelleri toplumun alt sistemleriyle birlikte ele alınarak, teorik ve pratik olarak incelenir.

Türk Modernleşmesi (7,5 AKTS):Türkiye modernleşme tarihinin Tanzimat sonrası dönemden ele alarak tarihsel, ekonomik ve kültürel boyutlarıyla incelenmesi günümüz toplumsal yapısını ve dinamiklerini anlamada tarihsel perspektifler sunmaktadır.

Kültür, Toplum ve Psikoanaliz (7,5 AKTS): Sosyo-kültürel yapı ve psişe ilişkilerini, birey-yapı/kültür ilişkileri çerçevesinde sorunsal kılan ve söz konusu temel dikotomik ayrıma ilişkin bütüncül bir metodolojik perspektif geliştirilebilmesi için katkıda bulunan kuramcılarının çalışmalarının değerlendirilmesini içerir. Böylece, öğrencilerin sosyo-kültürel yapı ve psişe kavramsallaştırmaları arasındaki ilişkisellikler üzerine düşüncelerine katkıda bulunacak temel kavramsal ve metodolojik perspektiflere yönelik eleştirel bir tartışma ortamı sağlanmasına yöneliktir.

Siyaset Sosyolojisi (7,5 AKTS):İktidar, yeni çoğulculuk ve işlevselcilik, sosyal çatışma kuramları, kültür, bilinç, siyaset, feminist kuramlar, rasyonel seçim kuramları, devlet kuramları ve küreselleşme konuları gibi siyaset sosyoloji kuramlarına odaklanır. Kuramsal tartışmalar ışığında, öğrenciler siyaset sosyolojisi alanında bir araştırma konusu belirleyerek, elde ettikleri bulgularla bir makale hazırlamaları beklenir.

İktisat Kuramları ve Sistemleri (7,5 AKTS):Öğrencilere toplumsal meselelerin iktisadi bir perspektifle öğretilmesi amaçlanır. İktisat-toplum ikilisine ait tarihsel ve güncel ekonomik meseleleri arka plandaki sosyolojik etkiler ışığında kuramsal bir değerlendirmesinin yapılması örgütlerdeki iş yaşamının gerçeklerini öğrencilerin daha iyi kavramalarına yardımcı olacaktır.

Osmanlı Kültürü ve Gündelik Hayat (7,5 AKTS): Osmanlı toplumunun kültürel yapısını, gündelik hayatını ve Cumhuriyet'e aktarımlarını ortaya koymak veya çözümlenmek amaçlanır.

Demokrasi Teorisi (7,5 AKTS): Bilimsel açıdan bütün yönleriyle demokrasi kavramını açıklamaya ve tartışmaya odaklanır.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. Program öğretim planı:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>
2. Doktora Ders Planı:<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/dersler/doktora-ders-plani-r15.html>

5.5. En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık...vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi. İçermelidir.

Bir önceki başlıkta aktarılan planlanmış müfredat doğrultusunda, eğitim planlarının yukarıdaki ölçütlerde verilen disipline özgü bileşenleri içerdiği anlaşılmaktadır.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. Program öğretim planı:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>
2. Doktora Ders Planı:<http://http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/dersler/doktora-ders-plani-r15.html>

5.6. Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Doktora programının ilk iki yarısında zorunlu dersler olan seminer ve sosyal bilimlerde yöntem ve etik ile öğrencilerin bağımsız bir araştırmayı yöntemsel ve bilimsel etik kuralları çerçevesinde yürütebilecek donanımına sahip olması amaçlanır. İkinci yılda öğrencilerden kendi tez araştırmalarını aldıkları bu temel üzerine inşa etmeleri beklenir ve alan uzmanlık derslerinde de araştırma konularını seçtikleri alan yazıma hakim olmaları için tarihsel ve güncel birçok araştırmayı eleştirel bir gözle öğrenmeleri ve incelemeleri son olarak da bu alanlarda yeterliliklerini göstermeleri beklenir.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. Program öğretim planı:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>
2. Doktora Ders Planı:<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/dersler/doktora-ders-plani-r15.html>
3. Lisansüstü Eğitim Enstitüsü web sayfası:<http://lee.comu.edu.tr/>

5.7. Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Öğrencilerimiz dört yıl süren doktora eğitimleri boyunca asgari toplamda 45 saatlik ders alırlar. Bu toplamın büyük kısmı teorik (43 saat) niteliktedir. Doktora programı henüz iki yıldır uygulanmakta olup ilk mezunlarını 2023 Bahar döneminde vermesi planlanmaktadır. Öğrencilerimizin edindiği güçlü teorik bilgi ve becerileri ilgi duydukları alanlarda kullanmalarında ve saha deneyimi kazanmalarında, beklenti ve hedeflerini daha gerçekçi şekillendirmelerinde yönlendirici ve bilhassa girişimcilik konusunda cesaretlendirici olduğuna inandığımız saha çalışmaları konusuna her dönem daha çok ağırlık vermekte ve doktora programında ders içeriklerimizi güncellemekteyiz. Bu amaç doğrultusunda dört yıllık doktora programı sürecinde öğrencilerimizin gerekli dersleri ilk iki yıl alması ve kalan zamanda uzmanlaşmaya yoğunlaşmalarını teşvik etmekteyiz.

SONUÇ: OLGUNLAŞMAMIŞ UYGULAMA

Kanıt:

1. Program öğretim planı:<https://ubys.comu.edu.tr/AIS/OutcomeBasedLearning/Home/Index?id=7154&culture=tr-TR>
2. Doktora Ders Planı:<http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/dersler/doktora-ders-plani-r15.html>
3. Lisansüstü Eğitim Enstitüsü web sayfası:<http://lee.comu.edu.tr/>

6. ÖĞRETİM KADROSU

6.1. Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Bölümümüz öğretim kadrosu 5 Profesör, 2 Doçent, 5 Doktor Öğretim Üyesi ve 4 Araştırma Görevlisi olmak üzere 16 akademik personelden oluşmaktadır. Akademik personelin 6'sı Sosyoloji doktora programında ders açmakta olup Prof. Dr. Assiye AKA Biga Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Organizasyon Bölümü, Yerel Yönetim Anabilim Dalı'ndan 13b-4 maddesiyle görevlendirme ile bölümümüzde bulunmaktadır. Öğretim elemanlarının sürekli güncellenen özgeçmişlerine hem bölüm web sitesi üzerinden hem de Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS) üzerinden ulaşılabilir. Akademik personel özgeçmişleri raporun Ekler bölümü altında bulunmaktadır. Bölüm öğretim elemanlarının temel görevi, lisans, doktora ve doktora programlarındaki dersleri yürütmek ve araştırma yapmaktır. İlgili görev, tanım ve çalışma grupları ayrıca bölüm web sitemizde yayınlanmaktadır.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. UBYs Kurumsal Analiz Verileri:
<https://ubys.comu.edu.tr/BIP/BusinessIntelligence/AcademicWorkInformation/Index>
2. Haftalık ders planları ve öğretim üyeleri ders yükleri: <http://sosyoloji.fef.comu.edu.tr/dersler/ders-programi-r4.html>

Kanıtlar

- [Tablo 11. Bölümdeki Öğretim Elemanlarının Dağılımı.png](#)
[Tablo 15. Öğretim Kadrosunun Haftalık Yük Özeti.png](#)
[Tablo 13. Programda Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısı.png](#)
[Tablo 14. Öğretim Kadrosunun Ders Yüğü Dağılımı.png](#)
[Tablo 12. Bölümdeki Öğretim Elemanı Başına Düşen Öğrenci Sayısı.png](#)

6.2. Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Öğretim kadrosunun niteliklerine dair bilgiler kanıtlar bölümündeki tablolarda paylaşılmaktadır.

SONUÇ: OLGUNLAŞMAMIŞ UYGULAMA

Kanıtlar

- [Tablo 18. Öğretim Kadrosunun Detay Analizi.pdf](#)
[Tablo 17. Öğretim Kadrosunun Projeleri.png](#)
[Tablo 16. Öğretim Kadrosunun Yayınları .png](#)

6.3. Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde öğretim üyesi atama ve yükseltme, "Öğretim Üyeliği Kadrolarına Atama ve Uygulama Esasları"na göre yapılır. Söz konusu esaslar, ÇOMÜ kurumsal web sayfasında "Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Öğretim Elemanı Kadrolarına Başvuru, Görev Süresi Uzatımı ve Performans Değerlendirme Kriterleri" başlığı altında yayımlanmış olup 2020 itibarıyla yeni kriterler yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede genel olarak öğretim üyelerinin, çalıştıkları alanda evrensel düzeyde araştırma yapmaları, bu araştırmalarını ulusal ve uluslararası düzeyde bilgi paylaşım ortamlarına aktarmaları ve bu sayede bilim dünyasına katkıda bulunmaları; yerel, ulusal ve uluslararası bilimsel toplantılar düzenleyerek, hem kendi çalışmalarını sergilemeleri hem de diğer bilim dallarındaki araştırmacıların da çalışmalarını sergilemelerini sağlamak ve bilimsel tartışma ortamının oluşmasına katkı sunmaları gibi kriterlere bakılmaktadır.

Profesör kadrolarına başvurmak için; Profesörlüğe yükseltme ve atama işlemleri, 2547 sayılı Kanun'un 26. maddesinde tanımlanan koşullara göre yapılır. Bunlara ek olarak Üniversitenin belirlediği ilgili temel alan koşulları aranır.

Doçent kadrolarına başvurmak için; Doçentliğe yükseltme ve atama işlemleri, 2547 sayılı Kanun'un 24. maddesinde tanımlanan koşullara göre yapılır. Bunlara ek olarak Üniversitenin belirlediği ilgili temel alan koşulları aranır.

Doktor Öğretim Üyesi kadrolarına başvurmak için; Doktor Öğretim Üyeliğine yükseltme ve atama işlemleri 2547 sayılı Kanun'un 23. maddesinde ayrıntılı biçimde tanımlanmıştır. Bunlara ek olarak ilgili temel alan koşulları aranır.

Doktor Öğretim Üyesi Kadrosuna İlk Defa Atanma İçin;

1. Doktora ya da sanatta yeterlik tezi kapsamında uluslararası indeksler tarafından taranan hakemli bir dergide en az 1 adet makale yapmış olmak, ayrıca doktora veya sanatta yeterlik sonrası lisansüstü tezlerden üretilmemiş olmak kaydıyla hakemli dergilerde bilimsel makale niteliğine sahip en az 1 adet yayın yapmış olmak,
2. Akademik etkinlik değerlendirmesinden en az 400 puan almış olmak ve bu puanın en az %50'sini akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-12. arası maddelerinden almak, Yeniden atanma için: Tamamlanan atanma dönemi içerisinde gerçekleştirilmiş olan etkinlikler dikkate alınarak;
3. Akademik etkinlik değerlendirmesinden 2 yıllık görev süresi uzatımı için toplam en az 150 puan, 3 yıllık görev süresi uzatımı için toplam en az 225 puan veya 4 yıl için 300 puan almak, bu puanın en az %65'ini akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-12. arası maddelerinden, en az %15'ini de 2023. arası maddelerinden almış olmak.
4. Uluslararası indeksler tarafından taranan hakemli bir dergide en az 1 adet makale yapmış olmak.

Doçent Kadrosuna Atanma İçin;

1. Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezî bir yabancı dil sınavından en az altmış beş (65) puan veya uluslararası geçerliliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından buna denk bir puan almış olmak, doçentlik bilim alanının belli bir yabancı dille ilgili olması halinde ise (örneğin: İngiliz Dili Eğitimi, İngiliz Dili Edebiyatı, Fransız Dili Edebiyatı gibi) bu sınavı başka bir yabancı dilde vermek ve en az altmış beş (65) puan veya uluslararası geçerliliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından buna denk bir puan almış olmak (YÖK tarafından kabul edilen güncel yabancı dil sınavı eşdeğerlik tablosu geçerli kabul edilecektir).
2. Doktora sonrasında akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-12. maddelerinden 500 puan almış olmak ve bu puanın en az %50'sini akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-5. maddelerinden almak (Güzel Sanatlar temel alanı için 1-7. maddeler arası),
3. Bir bilimsel projede* görev almış ya da görev alıyor olmak,
4. Toplam en az 1000 puan almış olmak,

Profesör Kadrosuna Atanma İçin:

1. Profesörlük başlıca eseri olarak doçent unvanını aldıktan sonra ilgili bilim alanında uygulamaya yönelik çalışmalar veya uluslararası düzeyde araştırmaya dayalı özgün bir eser yayınlamak, başlıca eserin makale olması halinde eserin SCI, SCI- Expanded, SSCI, ESCI veya AHCI kapsamında yer alan dergilerde yayımlanması,
2. Doçentlik sonrası için akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-12. arası maddelerinden en az 700 puan almış olmak ve bu puanın en az %50'sini akademik etkinlik değerlendirmesinin 1-5. maddelerinden almış olmak (Güzel Sanatlar temel alanı için 1-7. maddeler arası),
3. Bir bilimsel projede görev almış ya da görev alıyor olmak,
4. Doçentlik sonrası kendi bilim alanında en az 2 bilimsel toplantıya/gösteriye katılmak ve sunum yapmış olmak.
5. Toplam en az 1500 puan almış olmak, veya yukarıdaki kriterler yerine Doçent unvanını aldığı tarihten itibaren profesör kadrosuna başvurduğu tarihe kadar geçen sürede; yürürlükte olan Üniversitelerarası Kurulun geliştirdiği doçentlik kriterlerini bir kez daha sağlamış olmak.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. ÇOMÜ Akademik Kadro Atama Kriterleri:<http://www.comu.edu.tr/atama-kriterleri>

7. ALTYAPI

7.1. Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Sosyoloji Anabilim Dalı Lisansüstü Eğitim Enstitüsündeki derslikler yanında, Fen Edebiyat Fakültesinde kullanmakta olduğu Sosyoloji Laboratuvarı olarak adlandırılan yaklaşık 30 kişilik ED-Z-11 kodlu odayı seminer sınıfı ve derslik olarak kullanmaktadır. Laboratuvar gerektiğinde toplantılar, ders hazırlıkları vs. gibi durumlarda öğrencilerin kullanımına sunulmaktadır. Laboratuvarda birer adet masaüstü bilgisayar, projeksiyon ve perde bulunmaktadır. Dersi alan öğrenci sayısına bağlı olarak dersler öğretim üyelerinin odalarında da yapılabilmektedir.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. ÇOMÜ FEF Fiziki İmkanlar:<http://https://fef.comu.edu.tr/fiziki-imkanlar-r37.html>

7.2. Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Fakültemizin karşısında bulunan Öğrenci Sosyal Etkinlik Merkezi'nde sosyal etkinlik alanları, yemekhane, kırtasiye, internet kafe, market, kuaför, PTT ofisi ve eşitli kafe bölümleri öğrenciler için önemli bir toplanma ve sosyalleşme alanı niteliği taşımaktadır. Sağlıkla ilgili sorunlarında ise öğrenciler yine yerleşkemizde bulunan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesine başvurabilmektedir.

Fen Edebiyat Fakültesinin hemen yanındaki Troya Kültür Merkezi sıklıkla düzenlenen akademik toplantılar sayesinde öğrencilerin ders dışı eğitimlerini ve mesleki gelişimlerini destekleme noktasında önemli bir işlev üstlenmektedir. Bununla birlikte İÇDAŞ Konferans Salonunun merkez kampüse yakın olması buradaki etkinliklerin öğrenciler tarafından izlenmesini kolaylaştırmaktadır.

Kampüs, öğrencilerin spor yapma imkanları bakımından da elverişli bir ortam sağlamaktadır. Özellikle Hasan Mevzup Spor Salonu öğrencilerin faydalanabildikleri başlıca spor alanıdır. Bunun dışında kampüste, kapalı tenis kortları ve muhtelif yerlerde basketbol sahaları bulunmaktadır. Terzioğlu kampüsündeki geniş ormanlık alanlar ise öğrenciler için doğa yürüyüşü olanakları da yaratmaktadır.

Üniversitenin Dardanos yerleşkesi de öğrencilerin yararlanabildikleri sosyal imkanlara ve yüzme havuzu, futbol sahası, tenis kortu gibi spor alanlarına sahiptir. Her yıl düzenlenen bahar şenlikleri öğrencilerin yoğun ilgisini çekmektedir.

Sosyoloji Bölümü olarak 2021 yılında salgın kısıtlamalarının olduğu dönemde çevrimiçi, salgın kısıtlamalarının esnemesi ile kısmen yüz yüze kırktan fazla konuk ağırladık. Yöntem Tartışmaları konuşma serisinde akademi, sivil toplum ve kamudan uzmanlar deneyimlerini öğrenciler ile paylaştılar, öğrencilerin bitirme projeleri ve tez çalışmaları için yol gösterici, güncel örnek çalışmaları tanıttılar. Ayrıca bu etkinlikleri ilgilenen tüm üniversite içi ve dışı kişilerin katılımına açık olarak gerçekleştirdik.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. ÇOMÜ Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı:<http://http://sks.comu.edu.tr/>
2. ÇOMÜ Dardanos Yerleşkesi:<http://dardanos.comu.edu.tr/>
3. ÇOMÜ Araştırma Hastanesi:<https://hastane.comu.edu.tr/>

7.3. Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmalarını için yeterli düzeyde olmalıdır.

Fen Edebiyat Fakültesi bünyesinde iki bilgisayar laboratuvarı mevcuttur. Bu laboratuvarlarda 100 adet bilgisayar ile uygulamalı bilgisayar dersleri verilmektedir. Her iki laboratuvardaki bilgisayarlar internet kullanımına açık olup hafta içi her gün 12 saat, hafta sonları ise 8 saat süre ile öğrencilerin kullanımına açık tutulmaktadır. Dokümantasyon ve Kütüphane Dairesi Başkanlığı bünyesindeki Bilgi Merkezinde mevcut 37 adet terminal (HP ThinClient) hafta içi her gün öğrencilerin kullanımına açık durumdadır. Öğrenci Sosyal Etkinlik Merkezi (ÖSEM) binasındaki bilgisayar laboratuvarından da öğrenciler yararlanabilmektedir. Ayrıca kampüs içerisinde EDUROAM altyapısı sayesinde öğrenciler kendi cihazları ile sınırsız kablosuz internet erişimine ulaşabilmektedir. Merkez Kütüphane, öğrencilerin bilgiye ulaşabilmeleri noktasında gerek fiziksel ve gerekse dijital olarak güçlü bir enformatik altyapı sağlamaktadır.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kamt:

1. ÇOMÜ FEF Fiziki İmkanlar:<https://fef.comu.edu.tr/fiziki-imkanlar-r37.html>
2. ÇOMÜ Kütüphanesi web sitesi:<http://lib.comu.edu.tr/>
3. ÇOMÜ Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı:<http://eduroam.comu.edu.tr/>

7.4. Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktıklarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı 20 Ekim 1993 tarihinde Anafartalar Yerleşkesinde faaliyete başlamış ve 2005–2006 eğitim öğretim yılından itibaren Terzioğlu Yerleşkesindeki 5000m² kapalı alana sahip mevcut binasına taşınmıştır. 2014 yılında kullanıma açılan ek binası ile birlikte şu an 8000m² kapalı alanda 1000 kişilik oturma alanı 17 km raf uzunluğuna sahip zengin basılı ve elektronik koleksiyonu ile kullanıcılarına hizmet vermektedir. ÇOMÜ kütüphaneleri bir merkez kütüphane, üç fakülte kütüphanesi ve dokuz kitaplıktan oluşmaktadır. Bunlar:

Merkez Kütüphane (Terzioğlu Yerleşkesi)

ÇOMÜ Biga Kütüphanesi (Ağaköy, Biga)

Eğitim Kütüphanesi (Anafartalar Yerleşkesi)

ÇOMÜ İlahiyat Kütüphanesi (Şekerpınar Yerleşkesi)

Tıp Fakültesi Kütüphanesi (Geçici olarak Merkez Kütüphanede)

İlçe kütüphaneleri (Yenice, Ezine, Bayramiç, Gökçeada, Ayvacık, Lapseki, Gelibolu, Çan, Bozcada)

Ayrıca, Çanakkale-Tübingen Troia Vakfı Manfred Osman Korfmann Kütüphanesi ile ÇOMÜ Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı arasında yapılan işbirliği anlaşmasıyla Korfmann'ın 10.000 cildin üzerindeki özel koleksiyonu üniversitemiz üniversite öğrencilerimizin de hizmetine sunulmuştur.

ÇOMÜ Kütüphanesi açık raf sistemi ve Dewey Decimal Classification konusal sınıflama sistemi ile kullanıcılarına hizmet vererek araştırmacılarının kolaylıkla aradıkları yayınlara ulaşabilmesini amaçlamaktadır. Kütüphanede bulunan yayınlara ait künye bilgilerine, kütüphane web sitesinde yer alan online katalog tarama sorgulamasından erişilebilir; kampüs dışı erişim, e-gazete, e-dergi, e-kitap arşivinden yararlanılabilir; ve hem öğrencilerin hem de öğretim üyelerinin araştırmalarında yararlanabilecekleri referans ve intihal tespit/engelleme programlarına ulaşılabilir.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. ÇOMÜ Kütüphane web sayfası:<https://lib.comu.edu.tr/>

7.5. Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Bölümümüzün bulunduğu Fen Edebiyat Fakültesi ve Terzioğlu Yerleşkesinde gerekli güvenlik önlemleri Rektörlük ve Dekanlık tarafından alınmaktadır. Yerleşkeye girişler yaya ve araçlar için kontrollü bir şekilde sağlanmaktadır. Güvenlik görevlileri fakülte binası içinde ve çevresinde rutin olarak görevlerini yapmaktadırlar. Bunun dışında akademik ve idari birimler talep etmedikçe kurum içinde çalışanlara yönelik iş sağlığı ve güvenliği eğitimi düzenli olarak verilmemektedir.

Fen Edebiyat Fakülte binası eski bir yapıdır ve zemin kata erişimi sağlayan rampalar dışında tekerlekli sandalye kullanıcısı çalışanların, öğrencilerin ve ziyaretçilerin diğer alanlara erişiminde yeterli olmamakta; görme ve işitme engelli çalışan, öğrenci ve ziyaretçiler için de zeminde kabartmalı ya da sesli yönlendirmeler bulunmamaktadır. Bunun yanı sıra Öğrenci Sosyal Etkinlik Merkezi (ÖSEM) binasında yemekhane salonlarına ve üst katlara erişim için engelli asansörü bulunmaktadır. Fakat ÇOMÜ’de 2016’da kurulmuş bir Engelsiz ÇOMÜ Öğrenci Birimi bulunmaktadır ve özellikle 2021 yılında çalışma gruplarının yenilenmesi ile sınavlarda özel ihtiyaç sahibi öğrencilerin desteklenmesi konusunda gelişmeler kaydetmektedirler.

SONUÇ: OLGUNLAŞMAMIŞ UYGULAMA

Kanıt:

1. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Özel Gereksinimli Öğrenciler için Eğitimde Fırsat Eşitliği Yönergesi:<https://ekb.comu.edu.tr/canakkale-onsekizmart-universitesi-ozel-gereksinim-r10.html>
2. Engelsiz ÇOMÜ Öğrenci Birimi:<http://ekb.comu.edu.tr/>
3. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitim, Uygulama Ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği:<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/07/20200713-3.htm>

8. KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1. Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Bölüm ve programımızda yapılan harcamaların temel kaynağını katma bütçe gelirleri oluşturmaktadır. Katma Bütçe, Maliye Bakanlığı tarafından her yıl üniversitelerden gelen öneriler dikkate alınarak her yıl başında üniversitelere aktarılmaktadır. Dolayısıyla Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi’nin de bütçesi, ilgili yasal düzenlemelere uygun olarak her yıl TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu’nda üniversiteler için yapılan bütçe görüşmelerinde belirlenmektedir. Belirlenen bütçe, ÇOMÜ Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı’nca üniversitemiz birimleri arasında ihtiyaç ve talepler doğrultusunda dağıtılmaktadır.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. ÇOMÜ Kalite Güvencesi:<https://strateji.comu.edu.tr/>

8.2. Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Öğretim elemanlarının maaş ve ek ders ücretleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun akademik personel maaş

ücretleri hesaplama usullerine ilişkin maddelerine göre hesaplanmaktadır. Ek ders ücretleri 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun Ek Ders Ücreti başlıklı 11. Maddesine göre, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın ek ders ücretleri ile ilgili tebliğleri dikkate alınarak belirlenmektedir. Öğretim elemanları, ayrıca, yaptıkları TÜBİTAK ve BAP projeleri ile çalışmalarında gerek duydukları teçhizat ve kaynaklar için ek kaynak edinme imkanlarına sahiptirler. Son olarak, 14 Aralık 2015 tarihinde Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe giren Akademik Teşvik Ödeneği Yönetmeliği'ne dayanarak öğretim üyelerimiz proje, araştırma, yayın, tasarım, sergi, patent, atıflar, tebliğ ve almış olduğu akademik ödüller gibi akademik faaliyetleri için akademik teşvik ödeneği almaktadırlar.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kamt:

1. ÇOMÜ Kalite Güvencesi:<https://kalite.comu.edu.tr/>

8.3. Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Program için gerekli altyapı ve teçhizat desteği, üniversitemiz Fen-Edebiyat Fakültesinin bütçesinin bölüm için ayrılan kısmından karşılanmaktadır. Bölümler program başkanlarından gelen talepler doğrultusunda alt yapı ile ilgili isteklerini dekanlığa yazılı olarak bildirir. Dekanlık ilgili ihtiyaç ve istekleri Rektörlük Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığına bildirerek bütçe imkanları dahilinde bölümlerin alt yapı istekleri giderilmeye çalışılmaktadır. Bölümlerin makine teçhizat alım, tamirat ve bakım-onarım giderleri yine dekanlığa bildirilir. Dekanlık ilgili istekleri inceleyerek kendi bütçe imkanları dahilinde yapılması gerekenleri yerine getirmektedir. Ayrıca Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) birimine başvuru yapılarak ya da TÜBİTAK tarafından verilen proje destekleri ile de gerekli cihaz alımlarının yapılması hedeflenmektedir.

SONUÇ: OLGUNLAŞMAMIŞ UYGULAMA

Kamt:

1. ÇOMÜ Teknik Destek Birimi:<https://bidb.comu.edu.tr/birimler/teknik-servis-birimi>

8.4. Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Sosyoloji bölümü gereksinimlerini karşılayacak destek personeli fakültemiz idari hizmet kadrosunda bulunan 1 Bölüm Sekreteri ile karşılanmakta olup, şu anda idari işlerimizin yürütülmesi ile görevli bir bölüm sekreterimiz bulunmamaktadır. Yüksek lisans ve doktora programlarındaki idari ve öğrenci işlerini ise enstitü bünyesinde çalışan personel gerçekleştirmektedir. Teknik altyapı problemleri ile ilgili destek üniversitemiz teknik personeli tarafından karşılanmaktadır. Teknik personel sayısı optimal düzeyde olup gereken sürede taleplere cevap verilmektedir. Bilgisayar donanım talepleri, yerel ağ internet bakım onarım talepleri gibi istekler ÜBYS sistemi üzerinden servis talepleri olarak elektronik ortamda iletilebilmekte ve süreler takip edilebilmektedir.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kamt:

1. ÇOMÜ Teknik Destek Birimi:<https://bidb.comu.edu.tr/birimler/teknik-servis-birimi>

2. ÜBYS Destek talep ve takip sayfası:<https://ubys.comu.edu.tr/HelpAndSupport/Index>

9. ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1. Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt

birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Sosyoloji Anabilim Dalı doktora programında karar alma sürecinde, üniversitemizin de olduğu gibi, organizasyon ve karar alma 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu hükümlerini uygulamaktadır. Sosyoloji Bölümü Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlığına bağlıdır ve lisans programını bu fakülte bünyesinde yürütmektedir. Sosyoloji Anabilim Dalı tezli yüksek lisans ve doktora programları ise Lisansüstü Eğitim Enstitüsüne bağlıdır. Karar alma süreçlerine mümkün olduğunca bütün bölüm personelinin katılımı sağlanmaktadır. Bölüm Kurulunun karar aldığı konular, eğitim öğretim plan ve müfredatları, ders ve sınav programları, akademik görevlendirme ve izinler, kadro talep ve değerlendirmeleri, öğrenci kontenjanlarının belirlenmesi, eğitim ve öğretim faaliyetleri ile ilgili yatay geçiş, ek kontenjan, mezuniyet kararlarının alınmasıdır. Bölüm idaresince alınan kararlar dekanlık ve enstitü makamlarınca onaylanır, gerekli durumlarda üniversite yönetim kuruluna havale edilir. Bölümdeki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde ve öğrenci odaklı olarak hayata geçirilmeye çalışılır. Tüm resmi yazışmalar ÜBYS sistemi üzerinden dijital ortamda yürütülmektedir.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kanıt:

1. Üniversitelerde Akademik Teşkilat Yönetmeliği: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=10127&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5>
2. ÇOMÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü (LEE) İdari Organizasyonu: <https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/idari-personel-gorev-dagilimi-r25.html>
3. ÇOMÜ LEE Akademik Organizasyonu: <https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/enstitu-kurulu-r11.html>
<https://lee.comu.edu.tr/kurumsal/enstitu-yonetim-kurulu-r10.html>

Kanıtlar

[Tablo 20. Akademik Faaliyetlere Ait Organizasyon Şeması.pdf](#)

[Tablo 19. İdari Faaliyetlere Ait Organizasyon Şeması.png](#)

10. PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1. Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

FEDEK'in Sosyoloji için belirlediği programa özgü ölçütler:

Genel, Kurumlar, Aile, Ekonomi, Siyaset, Eğitim, Sağlık, Din, Hukuk, Uygulamalı Sosyoloji gibi sosyolojinin temel alanları hakkında bilgi sahibi olma;

Sosyolojinin ve sosyolojik çözümlemenin tarihsel gelişimi, insan toplumsal hayatının anlaşılması ve açıklanmasında sosyolojik çözümlemeyi ilgilendiren temel ontolojik, epistemolojik, metodolojik ve kuramsal sorunlar, istihdam edilen başlıca bakış açıları, temel kavramlar, kuramlar, metodolojik yaklaşımlar, araştırma ve veri analiz yöntemleri hakkında bilgi sahibi olma;

Diğer alanlardaki meslektaşları ve ilgili kişilerle birlikte çalışarak toplumsal ilişkiler, süreçler ve yapıların işleyiş biçimlerini, toplumsal politikaların etki ve sonuçlarını değerlendirebilme;

Yeni politika önerileri geliştirebilmek için temel veya uygulamalı yüksek vasıflı araştırma projeleri tasarlayabilme, uygulayabilme ve elde edilen verileri uygun yöntem ve teknikleri kullanarak analiz edebilme;

Diğer sosyal bilimler (tarih, edebiyat, sanat tarihi, hukuk, sosyoloji, felsefe vb.) alanlarından faydalanabilme.

Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyoloji Bölümü olarak belirlediğimiz programa özgü ölçütler:

Doktora programında bulunan öğrenciler aile, devlet, örgütler gibi sosyal kurumların ve yaşlılık, gençlik, eğitim gibi sosyal dinamiklerin doğasını kavrayacak biçimde, sosyolojinin tüm alt konu başlıkları ile ilgili teorik bilgiyi içselleştirerek mezun olmalıdır.

Öğrenciler ayrıca sosyal yapılar ve dinamiklere ait bu bilgi birikimini, eleştirel düşünce biçimini, yöntem ve araştırma tekniklerini mezuniyet sonrasında hem akademik hem de kamu/özel/sivil toplum sektörlerinde meslektaşları ile çalışma ortamında uygulayabilmelidir.

Mezunlar teorik bilgi birikimleri ve yöntemsel becerilerini ülkenin aydın ve eğitimli yurttaşları olarak kamu yararına katkı sunacak biçimde sosyal politikalar üretmeli ve katma değeri yüksek çıktılarının sağlanması için araştırma ve geliştirme projeleri üretmeli; ve toplumun sosyal, ekonomik, kültürel, tarihsel ve ekonomik dönüşümünü öngörebilmelidir.

SONUÇ: ÖRNEK UYGULAMA

Kant:

1. FEDEK Değerlendirme Ölçütleri (Sürüm 3.3): <http://www.fedek.org.tr/?page=3>
2. Ders İzence Dokümanları
3. Öğretim Elemanlarının Özgeçmişleri

Kantlar

[SOSYOLOJİ BOLUMU CV.pdf](#)
[doktora ders izlenceleri.pdf](#)

SONUÇ
SONUÇ

Programımız, üniversitemizin yürütmekte olduğu Kalite Güvencesi çalışmaları kapsamında gerekli görülen tüm koşulları yerine getirmek için iyileştirme ve geliştirme çalışmalarını sürdürmektedir. Doktora programımız için hazırladığımız 2020 Sosyoloji Doktora Programı Öz Değerlendirme Raporu'nda belirttiğimiz eksiklerin ve yetersizliklerin bir kısmını örnek uygulama aşamasına taşımış bulunmaktayız. Sosyoloji doktora programı olarak akreditasyon sürecini tamamlamak için iyileştirme, geliştirme ve destek gereken hususlar ise şunlardır:

Gerekli fiziki altyapının eksikliği: hem araştırma yöntemleri dersleri kapsamındaki nicel veri analizi eğitimlerini yeterli ölçülerde verebilmek hem de dersler dışındaki bölüm faaliyetleri ve öğretim görevlilerin araştırma ve projelerinde kullanabileceği 30 kişilik laboratuvar, bilgisayar ve yazılım donanımı.

Öğretim üyelerine yeterli ve sıhhi çalışma alanlarının asgari elektronik teçhizat ile sağlanması gerekmektedir.

İkinci öğretim lisans programına öğrenci kabulünün durdurulması, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısının azalması ve programdaki idari ve akademik işgücünün niteliği arttırıcı, yerel yönetimlerle ve sivil toplumla araştırmalar yapmaya; kongre, konferans ve atölyeler düzenleme gibi çalışmalara yönlendirilmesi.

Daha sistemli bir iç ve dış paydaş ilişkilerinin planlanması. Yeni mezun ve öğrenci anketlerinin geliştirilmesi; çıktılarının düzenli biçimde paylaşılması ve öğretim üyesi değerlendirme ölçütlerinin belirlenmesi.